

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

30.10.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Economic.bg

✓ Васил Велев: БРАИТ няма съдебна регистрация и не може да е работодателска организация

Асоциацията на високотехнологичните компании може би ще има проблем и с количествените критерии

Българска работодателска асоциация иновативни технологии (БРАИТ) не е спазила закона и не са предоставили необходимите документи за регистрация като работодателска организация. Но те не могат и да ги представят, тъй като нямат съдебна регистрация.

А за работодателска организация трябва съдебна регистрация (в случая в Софийския градски съд – бел. ред.). Това е абсолютно непреодолимо препятствие пред тази асоциация за признаването ѝ като работодателска организация и присъединяване към Националния съвет за тристранно сътрудничество.

Това коментира пред Economic.bg председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев след пресконференцията на представителите на БРАИТ, на която представиха своите цели и опитаха да обяснят правото си да бъдат вписани в регистъра на работодателите и синдикатите. Това би им дало възможност да се включат в Тристранката и да обсъждат социално-икономическите въпроси, както и да предлагат свои промени и решения.

Според Велев има голяма вероятност БРАИТ да не отговаря и на количествените критерии, но това ще стане ясно, едва след като комисията разгледа документите.

По данни на АИКБ до крайния срок (6 октомври) БРАИТ е заявила 57 хил. заети в предприятията, които членуват в тази асоциация. Което е на ръба на законовото изискване. Ако обаче се извадят дублиращите се, тоест тези, които членуват в други работодателски организации, броят им е около 8 хил. души.

Според Кодекса на труда една работодателска организация трябва да обхваща най-малко 50 000 заети, които да са в 1500 фирми. Другият вариант е предприятията в тази организация да работят 100 000 души, без значение колко са фирмите. Но задължително трябва да покриват минимум 23 икономически дейности.

„Същото нещо се отнася до структурите в страната, които трябва да покриват не по-малко от четвърт от общините. И не на последно място, а може би на първо – трябва да имат статут на юридическо лице, придобит по реда на чл.42 от Кодекса на труда, а не на някакво друго основание“, казва пред Nova Ивелин Желязков, директор на „Тристранно сътрудничество“ в АИКБ.

„Там без дуближи остават 8 хил. човека. И тепърва предстои да се установи от тези, които са дублирани, кой има пълномощно и кой няма, и къде отива дублираният. Тъй като те с много малко надвишават минималния праг за наетите служители, може да се окаже, че няма да го преминат“, казва Велев.

Той обаче смята, че заради документалните неуредици комисията въобще не трябва да проучва количествените критерии. „По статут те не отговарят на изискванията“, категоричен е председателят на АИКБ.

„В закона пише, че работодателските организации се регистрират в съда, а не в Агенцията по вписванията, както те са се регистрирали. Има хиляди браншови асоциации, които си функционират като неправителствени организации. За да си национално представена работодателска организация, не е никакви право, то е по-скоро отговорност. И тази отговорност е свързана с тристранното сътрудничество, с диалога със синдикатите, а не с лобиране за конкретен бранш“, казва Велев.

По време на пресконференцията съчредителите на асоциацията, сред които са Аутомотив клъстер, Българска асоциация по информационни технологии (БАИТ), Българска асоциация на софтуерните компании (БАСКОМ) и компании като „Фесто“ и „Бош България“, те заявиха, че имат нужда от представителство в Тристранния съвет, защото създават огромна част от brutния вътрешен продукт (БВП) на страната.

„Ако разгледаме всички сектори на икономиката, които покриваме, и всички общини, отиваме на ниво поне 20% от БВП. Всички членове на БРАИТ са 80% от растежа на българската икономика, който ние генерираме. В този дух БРАИТ е ключът към едни инвестиции, които предстоят в момента“, каза Иван Михайлов, председател на БРАИТ и председател на „Аутомотив клъстер България“.

Според юристите на асоциацията тя отговаря на абсолютно всички критерии, за да бъде призната за национално представена работодателска организация. Според изнесените данни работещите в 1800 предприятия, членуващи в Асоциацията, са над 66 000 и обхващат 35 икономически области. По този начин те изпълняват количествените критерии, ако комисията, която разглежда документите, не премахне дублиращите се работници.

Те отхвърлят твърдението, че нямат законово право да кандидатстват, тъй като се приемат за наследник на „Асоциация на Бизнес Клъстерите“, която обаче никога не е имало статут на работодателска организация. Според Иван Михайлов

тази приемственост трябва да се признае и да се приеме, че организацията автоматично влиза в регистъра на синдикатите и работодателите като заварена през 2018 г., откогато действа този регистър.

Но остава проблемът със съдебната регистрация, която не може да бъде обяснен. БРАИТ се е регистрирала през 2019 г. в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, но не и в Софийския градски съд, което според Ивелин Желязков директно я прави недопустима дори за разглеждане от комисията към Тристранката.

Според Васил Велев не може някой да познава закона, но да не го спазва и да иска да участва в Националния съвет за тристранно сътрудничество, където предмет на дискусиите е именно законодателството. „Ако някой си мисли, че НСТС е място за представяване на отделен сектор, а не за широка представителност на работодателите в диалога им със синдикатите, може би иска да отиде там, за да лобира за този сектор, който и да е той“, казва Велев.

Според него останалите работодателски организации през годините са пазили интереса и на високотехнологичния сектор, като даде пример с постоянните спорове за максималния осигурителен праг, който държавата и тази година искаше да увеличи, но в крайна сметка се отказа.

Vesti.bg

✓ Васил Велев: БРАИТ няма съдебна регистрация и не може да е работодателска организация

Според Васил Велев не може някой да познава закона, но да не го спазва и да иска да участва в Националния съвет за тристранно сътрудничество

Българска работодателска асоциация иновативни технологии (БРАИТ) не е спазила закона и не са предоставили необходимите документи за регистрация като работодателска организация. Но те не могат и да ги представят, тъй като нямат съдебна регистрация.

А за работодателска организация трябва съдебна регистрация (в случая в Софийския градски съд – бел. ред.). Това е абсолютно непреодолимо препятствие пред тази асоциация за признаването ѝ като работодателска организация и присъединяване към Националния съвет за тристранно сътрудничество.

Това коментира пред Economic.bg председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев след пресконференция на представителите на БРАИТ, на която представиха своите цели и опитаха да обяснят правото си да бъдат вписани в регистъра на работодателите и синдикатите. Това би им дало възможност да се включат в Тристранката и да обсъждат социално-икономическите въпроси, както и да предлагат свои промени и решения.

Според Велев има голяма вероятност БРАИТ да не отговаря и на количествените критерии, но това ще стане ясно, едва след като комисията разгледа документите.

По данни на АИКБ до крайния срок (6 октомври) БРАИТ е заявила 57 хил. заети в предприятията, които членуват в тази асоциация. Което е на ръба на законното изискване. Ако обаче се извадят дублиращите се, тоест тези, които членуват в други работодателски организации, броят им е около 8 хил. души.

Според Кодекса на труда една работодателска организация трябва да обхваща най-малко 50 000 заети, които да са в 1500 фирми. Другият вариант е предприятията в тази организация да работят 100 000 души, без значение колко са фирмите. Но задължително трябва да покриват минимум 23 икономически дейности.

„Същото нещо се отнася до структурите в страната, които трябва да покриват не по-малко от четвърт от общините. И не на последно място, а може би на първо – трябва да имат статут на юридическо лице, придобит по реда на чл.42 от Кодекса на труда, а не на някакво друго основание“, казва пред Nova Ивелин Желязков, директор на „Тристранно сътрудничество“ в АИКБ.

„Там без дублира остават 8 хил. човека. И тепърва предстои да се установи от тези, които са дублирани, кой има пълномощно и кой няма, и къде отива дублираният. Тъй като те с много малко надвишават минималния праг за наетите служители, може да се окаже, че няма да го преминат“, казва Велев.

Той обаче смята, че заради документалните неуредици комисията въобще не трябва да проучва количествените критерии. „По статут те не отговарят на изискванията“, категоричен е председателят на АИКБ.

„В закона пише, че работодателските организации се регистрират в съда, а не в Агенцията по вписванията, както те са се регистрирали. Има хиляди браншови асоциации, които си функционират като неправителствени организации. За да си национално представена работодателска организация, не е никакви право, то е по-скоро отговорност. И тази отговорност е свързана с тристранното сътрудничество, с диалога със синдикатите, а не с лобиране за конкретен бранш“, казва Велев.

По време на пресконференцията днес съчредителите на асоциацията, сред които са Аутомотив клъстер, Българска асоциация по информационни технологии (БАИТ), Българска асоциация на софтуерните компании (БАСКОМ) и компании като „Фесто“ и „Бош България“, те заявиха, че имат нужда от представителство в Тристранния съвет, защото създават огромна част от брутният вътрешен продукт (БВП) на страната.

„Ако разгледаме всички сектори на икономиката, които покриваме, и всички общини, отиваме на ниво поне 20% от БВП. Всички членове на БРАИТ са 80% от растежа на българската икономика, който ние генерираме. В този дух БРАИТ е ключът към едни инвестиции, които предстоят в момента“, каза Иван Михайлов, председател на БРАИТ и председател на „Аутомотив клъстер България“.

Според юристите на асоциацията тя отговаря на абсолютно всички критерии, за да бъде призната за национално представена работодателска организация. Според изнесените данни работещите в 1800 предприятия, членуващи в Асоциацията, са над 66 000 и обхващат 35 икономически области. По този начин те изпълняват количествените критерии, ако комисията, която разглежда документите, не премахне дублиращите се работници.

Те отхвърлят твърдението, че нямат законово право да кандидатстват, тъй като се приемат за наследник на „Асоциация на Бизнес Клъстерите“, която обаче никога не е имало статут на работодателска организация. Според Иван Михайлов

тази приемственост трябва да се признае и да се приеме, че организацията автоматично влиза в регистъра на синдикатите и работодателите като заварена през 2018 г., откогато действа този регистър.

Но остава проблемът със съдебната регистрация, която не може да бъде обяснен. БРАИТ се е регистрирала през 2019 г. в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, но не и в Софийския градски съд, което според Ивелин Желязков директно я прави недопустима дори за разглеждане от комисията към Тристранката.

Според Васил Велев не може някой да познава закона, но да не го спазва и да иска да участва в Националния съвет за тристранно сътрудничество, където предмет на дискусиите е именно законодателството. „Ако някой си мисли, че НСТС е място за представяване на отделен сектор, а не за широка представителност на работодателите в диалога им със синдикатите, може би иска да отиде там, за да лобира за този сектор, който и да е той“, казва Велев.

Според него останалите работодателски организации през годините са пазили интереса и на високотехнологичния сектор, като даде пример с постоянните спорове за максималния осигурителен праг, който държавата и тази година искаше да увеличи, но в крайна сметка се отказа.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНР

✓ Томислав Дончев ще представи Националния план за възстановяване и устойчивост

Вицепремиерът Томислав Дончев ще представи днес проект на Националния план за възстановяване и устойчивост на България. Събитието има за цел да постави началото на поредица от публични дискусии, относно посоката за развитие на страната ни, посочват от правителствената информационна служба.

Предвид усложнената епидемиологична обстановка представянето на плана ще бъде онлайн.

✓ Борисов: Категорично съм против пълното затваряне

"Категорично съм против пълното затваряне или каквото и да е било, свързано с ограничение на хората", заяви Борисов, който се включи онлайн в своя профил в социалната мрежа Фейсбук. Във видеото той съобщи и друга важна новина, че ще бъде разгледан въпросът - данък добавена стойност да бъде намелен на 9% и за доставката на храна за къщи.

"Разпоредил съм на моите депутати утре да разгледат възможността за намаляване на ДДС-то на ресторантите, които разнасят храни по къщите, също да стане 9%, както е в самите ресторанти", още съобщи Борисов.

"Да спрем да говорим има ли, или няма. Мрат хора, болниците са задръстени. Дайте да се пазим. Има доказани неща, маска, дистанция, дезинфекция, по-малко празненства, по-малко струпване на хора. Да минем по-лесно. Вижте света - най-рано април ще дойде ваксината и ще даде резултати", категоричен бе Борисов и заяви, че няма как за 2 или 3 седмици тази ситуация да отшуми.

✓ ЕС осъди „провокациите и реториката“ на Турция

Лидерите на ЕС осъдиха „абсолютно неприемливите“ провокации и реторика на Турция, но няма да вземат никакви конкретни мерки преди срещата им на върха през декември. Това заяви председателят на Европейския съвет Шарл Мишел, цитиран от АФП.

Франция иска ЕС да наложи санкции на Турция заради вербалните атаки на турския президент Реджеп Ердоган срещу френския му колега Еманюел Макрон, отбелязва БТА.

„Осъждаме неотдавнашните едностранни действия (на Турция) в Източно средиземно море, провокациите и реториката, които са напълно неприемливи“, каза Мишел в края на вчерашната видеоконференция на евролидерите.

Отношенията между Турция и Франция се влошават постепенно от миналата година заради разногласия по отношение на военните конфликти в Сирия и Либия и уреждането на споровете за богатите на газ зони в Източното Средиземноморие. Напрежението ескалира още повече след критиките на Ердоган срещу Макрон, който защити правото да се рисуват карикатури на пророка Мохамед.

✓ Големите технологични компании отчетоха ръст на печалбите

Нито политическият натиск, нито пандемията оказаха влияние на финансовите резултати през лятото на големите технологични гиганти. "Алфабет" (Alphabet), "Амазон" (Amazon) и "Фейсбук" (Facebook) отчетоха приходи и печалби, които надвишиха с много прогнозите, съобщи "Франс прес".

Оборотът на "Амазон", големия печеливш от карантинните мерки, се изстреля с 37 процента до над 96 милиарда долара през третото тримесечие. Акциите на компанията за електронна търговия обаче се понижиха вчера с 1 процент в електронната търговия след затварянето на Нюйоркската фондова борса заради неблагоприятните прогнози за предстоящия сезон на празници.

"Гугъл" и "Фейсбук", двата световни лидера в онлайн рекламите, също регистрираха ръст. "Алфабет", компанията майка на най-голямата интернет търсачка в света, отчете приходи от 46,2 милиарда долара, което е 14 процента растеж на

годишна база. Чистата ѝ печалба е 11,2 милиарда, скок с цели 59 процента, отбелязва "Асошиейтед прес". Това представяне бе приветствано от пазарите, като акциите ѝ поскъпнаха с 6 процента.

"Фейсбук" е спечелил 7,85 милиарда в периода от юли до септември, а общите приходи на компанията са скочили с 22 на сто до 21,22 милиарда, което е над очакванията на анализаторите.

От четирите колоса на технологиите единствено "Епъл" (Apple) отчита 7-процентов спад в печалбата в сравнение със същото тримесечие на миналата година. Тя е 12,7 милиарда от общи приходи в размер на 64,7 милиарда долара.

Четирите компании са изправени пред сериозни предизвикателства. Всички те са обвинени от органите за защита на конкуренцията в доминантно положение на съответните им пазари.

"Фейсбук", "Туитър" (Twitter) и "Гугъл" са подложени на натиск от властите в САЩ заради влиянието им върху политическия дебат дни преди президентските избори на 3 ноември. Американски сенатори от десницата ги обвиняват в цензура, докато тези от левицата ги обвиняват в обратното - че не контролират достатъчно съдържанието на платформите си.

За момента обаче гневът на политици и на много НПО не води до икономически загуби, дори за "Фейсбук", който стана през юли обект на бойкот от редица големи марки заради предполагаемото разпространение на реч на омразата в социалната мрежа.

Капитал

✓ Опасният енергиен план на Борисов

България залага на мащабни и неефективни енергийни проекти, зарди които може да изпусне възможностите за финансиране от ЕС

Темата накратко

- В близките месеци България трябва да избере как да развива сектора. Засега планът е да строим АЕЦ, да запазим въглищата и да харчим колосални пари.
- С тази политика обаче има риск да изгубим милиарди еврофинансиране. И да не инвестираме в чисти и евтини ВЕИ, газ и водородни проекти.
- Опитът на Бойко Борисов да балансира между Русия и САЩ в крайна сметка ще направи неконкурентна българската икономика.

Кой би платил 10 млрд. евро за ядрена централа, която ще произвежда ток за поне 80 евро/мВтч, като може да инвестира половината от тази сума в нови соларни мощности, чийто ток ще струва 16 евро/мВтч, или 5 пъти по-малко, а с другите 5 млрд. евро може да санира повечето многофамилни сгради в страната. Или кой ще се съгласи да похарчи 1 млрд. лева, за да поддържа стара и неефективна ТЕЦ, като за същите пари може да изгради чисто нова паро-газова централа, която е много по-ефективна, екологична и маневрена - бързо спира и тръгва спрямо търсенето на ток.

Отговорът на тези въпроси би трябвало да е съвсем лесен - никой. В България обаче не е така. Страната все по-отчетливо се разминава с европейските, а и световни, тенденции в енергетиката и е на път да пропусне възможността за трансформация на сектора, а оттам и да постигне неговата независимост от външни геополитически фактори.

Сбърканият план

В следващите няколко месеца България ясно трябва да посочи приоритетите си в тази област и да представи готови проекти за финансиране по плана за възстановяване на ЕС. За тази цел страната има на разположение общо над 6 млрд. евро до 2023 г. и още над 2 млрд. евро по Фонда за справедлив преход (Just transition fund).

Вместо това правителството на Бойко Борисов подготвя хаос - хем казва, че ще подкрепя въглищното производство в следващите 20-30 години, хем иска да строи нова ядрена централа, но пък обещава също, че ще се стреми да въведе повече ВЕИ-та и да повиши значително енергийната ефективност. А за капак ще разчита и на масова газификация на индустрията и бита. Тези цели не само се заявяват публично от управляващите, но и са заложили в проекта на Стратегия за устойчиво енергийно развитие до 2030 г. с хоризонт до 2050 г. Към тях от последните седмици се добави и нов блок в АЕЦ "Козлодуй".

Подобен хаос цари и в Националния план за енергетиката и климата до 2030-а, който преди седмица ЕК ни върна за втори път с множество забележки.

Политиката да се харесаме на всички - на Брюксел, Вашингтон и Москва, а и на миньорите и енергетиците в Стара Загора, е абсурдна, защото предлага взаимно изключващи се неща и ясно показва липсата на визия за това как точно ще се развива енергетиката. А това е сериозен проблем, който може да погълне колосални публични средства, без да повиши конкурентоспособността на икономиката. И ако в близките месеци няма радикална промяна в позицията на българските власти в стратегическите документи, индустрията и хората ще продължат да плащат за мръсно производство и скъп ток.

Какво прави България

Въпреки че и сега електроенергията от въглища има три пъти по-висока цена от тази, която произвеждат новите слънчеви централи (въведени в експлоатация през 2020 г. без каквито и да било държавни субсидии), а заради европейските политики тази разлика ще се увеличава с времето, в плановете на властта не влиза подобен преход. Липсват и децентрализираните енергийни общности, т.нар. умни мрежи, съвременни бизнес модели, водородни проекти и т.н.

През изминалите две години, в които страната трябваше да постави стратегическите си цели за следващите десетилетия и ясно да каже как ще отговори на европейските изисквания за декарбонизация, фокусът на правителството бе на съвсем друго място.

Основните усилия и сега са насочени към продължението на "Турски поток", което струва около 3 млрд. лева. Този проект обаче няма да има никакъв ефект за българската енергетика, тъй като транзитиращият по него газ няма да се ползва в страната, а ще се продава в Сърбия, Унгария и други централноевропейски страни. България би могла да има финансови ползи от газопровода след 15 години, когато инвестицията бъде възвърната. С похарчените 3 млрд. лв. обаче можеше да се направи например масова газификация на индустрията и бита, така че да има пряка полза от достъпа до каспийския газ и LNG терминала край Александруполис през газовата връзка с Гърция. Сега поради ограничената вътрешна консумация тези допълнителни количества природен газ ще трябва да бъдат препродавани към трети страни, тъй като България има договор за доставки на определени количества с "Газпром".

Друг приоритет на правителството е финансовото спасяване на ТЕЦ "Марица изток 2". По тази линия през последните години вече са похарчени над 1 млрд. лв., като ефектът е само моментен - централата не фалира, но продължава да трупа нови загуби, въпреки че през по-голямата част от годината работи на едва 30% от капацитета си. С въпросния милиард обаче можеше да се изгради чисто нова паро-газова държавна ТЕЦ, която да замени въглищната, без да се съкращават огромна част от работниците и без да се създава недостиг на мощности в българската енергийна система при неизбежния край на въглищата.

Официално се работи и по проекта за изграждане на АЕЦ "Белене", който е оценен на 20 млрд. лева. Всички разчети в енергийната стратегия показват, че новите 2000 мегавата ядрени мощности ще заработят в периода 2030 - 2035 г. и поне до 2050-а ще действат заедно с другите 2040 мегавата на АЕЦ "Козлодуй" (7-ми блок не е включен в тези сметки). Подобен сценарий обаче би бил п огубен, тъй като и без задължителните мерки за енергийна ефективност България още сега трудно достига потребление над 4000 мегавата в по-голямата част на годината, а трябва да има и поне 27% дял на ВЕИ в производството на ток. С други думи, ако построи АЕЦ "Белене", то той няма да може да работи на пълна мощност и съответно цената на произвеждания ток ще е още по-висока и няма да направи проекта жизнеспособен.

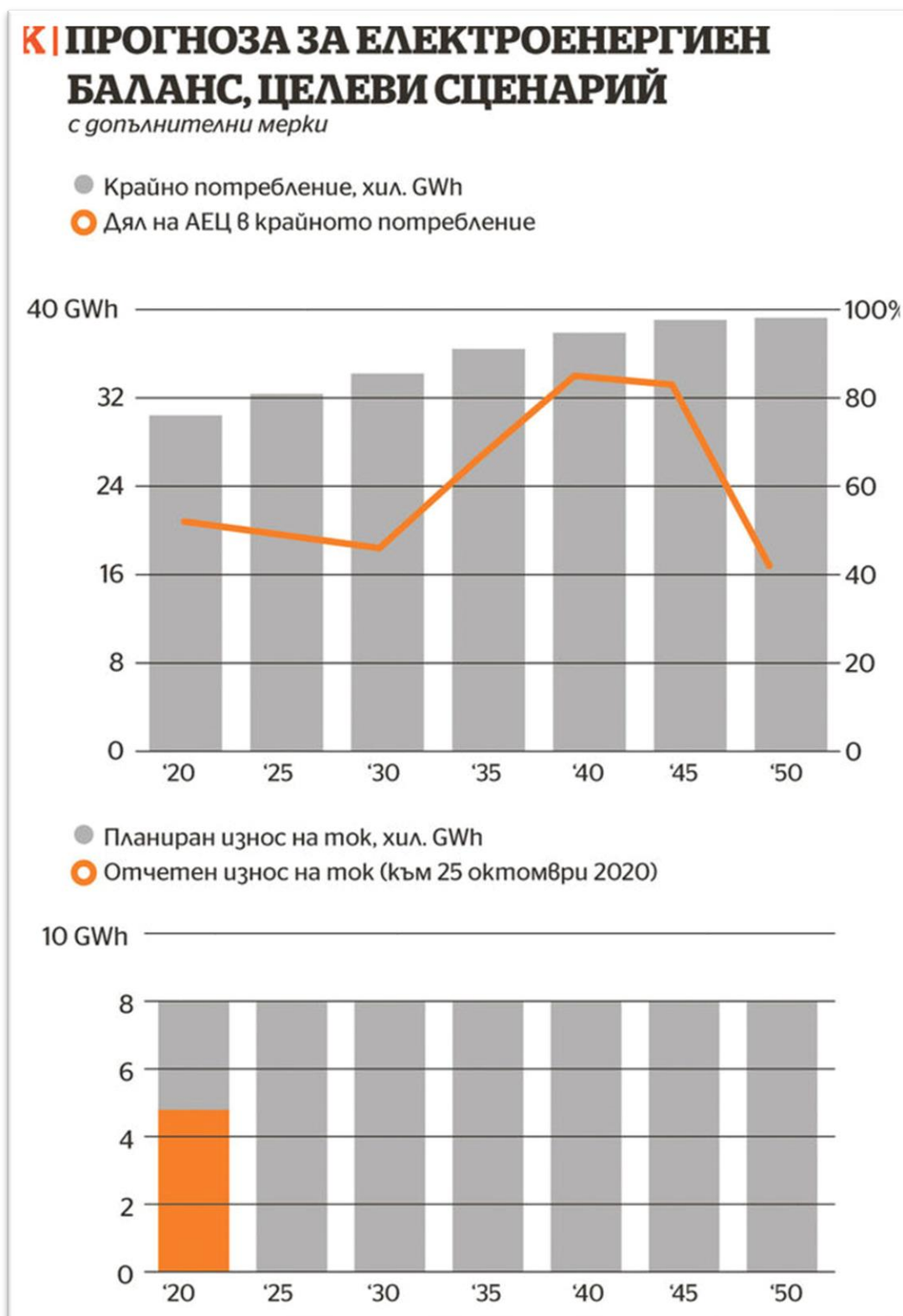
Ако се добави и новият блок на АЕЦ "Козлодуй", ситуацията става неуправляема. Да се разчита, че енергията ще се изнася, също не е сериозно, тъй като през последните години износьт на ток спада постоянно заради развитието на енергийните мощности в съседите държави. За 2020 спадът в износа на ток е над 38% към момента спрямо същия период на 2019 г.

Какво НЕ прави България

Инвестиционните разходи само за планираните ядрени проекти биха били общо 30 млрд. лева. В същото време планът за възстановяване на ЕС, фондовете за енергийна трансформация по линия на Зелената сделка, както и новите оперативни програми няма да могат да се използват за финансирането на АЕЦ. Предвидените за България милиарди по всички тези инструменти са насочени към трансформиране на енергетиката и постигането на относителна независимост

на сектора от външно влияние, неутрално въглеродна икономика, иновации, енергийна ефективност и ВЕИ. България обаче няма готови проекти в нито една от тези сфери и рискува да изпусне възможността за безвъзмездно финансиране.

В доклад на "Ърнст и Янг" за 1000-та инвестиционни проекта по "Зелената сделка" в ЕС България присъства символично - единствено с намерението на София за закупуване на нови електробуси за 50 млн. евро. А повечето страни от ЕС вече явно мислят за трансформацията на индустрията и енергетиката с бъдещите средства по плана за възстановяване.

В сферата на индустрията например се предлагат проекти за нови фабрики за соларни панели (Германия), батерии (Италия, Полша), водородни технологии (Франция, Австрия, Испания). За енергетиката пък се залагат проекти за вятърни и соларни централи, включително в Румъния, за трансгранични електроенергийни връзки (Гърция), както и за трансформация на въглищна електроцентрала в Испания чрез слънчеви и вятърни мощности с акумулаторни батерии. Последното е проект на Enel и включва 1585 мВт солари, 140 мВт вятърни турбини и 160 мВт системи за съхранение на енергия с обща стойност на инвестицията 1.4 млрд. евро.

Подобни проекти с еврофинансиране без никакъв проблем биха могли да се изградят и в България - например в комплекса "Марица-изток". В последния си годишен доклад Международната агенция за възобновяема енергия (IRENA) също прогнозира, че към 2030 г. България няма да има нужда от нови ядрени мощности, ако заложи на съвременни енергийни решения. Но към момента в подобна посока изобщо не се работи.

Измислената социология

В подкрепа на хаотичната държавна политика тази седмица се включи и финансиранят от бюджета на Народното събрание Национален център за парламентарни изследвания. Въпросното звено представи проучване, че българите масово подкрепят строежа на АЕЦ "Белене" и новия блок на АЕЦ "Козлодуй", стоят твърдо зад продължението на "Турски поток" през страната и предпочитат запазването на въглищните централи, дори това да заплашва здравето им. Макар данните в проучването да са много повече, именно тези изводи бяха услужливо разгласени от приближените до властта медии.

Подобна пропаганда е изключително опасна, тъй като създава фалшиви очаквания. Например в същото проучване се казва, че според анкетираният най-големият проблем на българската енергетика е високата цена на тока, а тя ще продължи да бъде такава и дори ще става по-висока, ако се поддържат скъпите и неефективни мощности като въглищните централи или се строят изключително капиталоемките нови ядрени мощности.

В изследването на държавната социологическа агенция е зададен и въпрос дали се одобрява затварянето на въглищните централи "каквото е изискването на европейската Зелена сделка". Истината е, че в целия пакет документи по тази т.нар. Зелена сделка никъде няма такова изискване и това многократно е било подчертавано от министъра на енергетиката Теменужка Петкова. Има ограничения за финансовото подпомагане на въглищните централи, които замърсяват атмосферата над определените норми, но и редица опции за плавна промяна.

✓ ЕБВР дава 85 млн. евро заем на концесионера на летище София

Концесионерът "Соф кънект" е започнал и производство за разрешаване на концентрация в КЗК

Европейската банка за възстановяване и развитие отпуска 85 млн. евро кредит на бъдещия концесионер на летище София "Соф кънект". Това ще бъде само част от по-голям пакет от заеми, към който ще се включат и други международни финансови институции. Общата стойност на проекта от банката обявяват на 250 млн. евро.

"Заемът на банката ще осигури дългосрочно финансиране на дългосрочен инфраструктурен проект, каквото не е лесно достъпно в България от местни или международни търговски банки в настоящата кризисна пазарна среда. Като се има предвид, че проектът ще бъде първата широкомащабна концесия за инфраструктура в страната, присъствието на ЕБВР в процеса е от ключово значение за осигуряване на успешно изпълнение", пишат още от ЕБВР.

Междувременно концесионерът "Соф кънект" е подал искане за разрешаване на концентрация в Комисията за защита на конкуренцията, като акционерното дружество е учредено, а 1% е за Strabag.

Финансови сметки

Процесът по избор на концесионер за следващите 35 години на столичната аерогара приключи окончателно през юли в разгара на протестите. Общият брой на кандидатите беше пет. Победителят беше избран, въпреки че предложи най-ниската оферта за инвестиции - 608 млн. евро, и третата по тежест оферта за концесионно възнаграждение - 24.5 млн. евро. Към това той ще заплати и задължителната първоначална цена 281.2 млн. евро.

Влизането във владение на концесионера се очаква да стане до лятото на 2021 г., като първоначално трябва да бъде платена първоначалната цена 281.2 млн. евро и да бъдат прехвърлени активите.

Концесионерът вече обяви, че ще използва за цената и за инвестиции 130 млн. собствени средства, 302 млн. евро от търговски банки, 300 млн. евро от международни финансови институции. ЕБВР беше обещало финансиране на всички кандидати за концесията.

И 1% за Strabag

Учредителното събрание на акционерното дружество "Соф кънект" е от началото на юли 2020 г. Дружеството е с капитал от 50 хил. лв. С 49 490 акции е Meridiam Eastern Europe Investments, със седалище в Париж. С 1% от капитала или 500 акции е Strabag, Австрия. А с по 0.01% и 5 акции са Meridiam Investments, Париж, и Meridiam Infrastructure Europe III, и двете регистрирани в Париж.

Както беше вече обявено, летище Мюнхен не е част от дружеството концесионер, като победителят ще ползва опита на германския авиопорт, който ще подпише договор за мениджмънт за 12 години.

Съветът на директорите се състои от Гив Сардари, Франция, Давид Ромеро от Испания и Марко Росо, Италия.

БНТ

✓ С 6 месеца да се удължи валидността на личните документи, решиха на първо четене

С още 6 месеца да се удължи срока на валидност на личните документи реши парламента на първо четене. Така личните документи, които изтичат в периода от 31 октомври до 31 януари 2021 г. също да бъде удължен с половин година. Промяната е заложена в Закона за извънредното положение.

Новото е, че това изменение ще засегне и българите в чужбина, чиито документи са изтекли - те ще могат да напуснат държавата, в която са, за да се приберат в България.

По данни на външното ни министерство 48 държави са изяви готовност да пропускат българи с изтекли документи да се приберат в страната. Целта на промяната в закона за извънредното положение е да се избегне разпространението на COVID-19 и да опазят здравето на служителите на МВР, които издават документите. Според МВР това решение ще засегне над 400 хиляди български граждани.

✓ **Александър Сиди: България е една от малкото страни в Европа, в които няма защита на длъжника**

Законопроект за личния фалит беше внесен от ВМРО. Идеята за 10-годишна давност е била една добра идея, смята депутатът от Обединени патриоти Александър Сиди, но то не се е случило.

"Това, което ние внесохме е законът за личния фалит, който дава цялостна защита на длъжниците в един 5-годишен период, в който те са длъжни да бъдат добро съвестни, да предоставят на кредиторите цялото си имущество, за да удовлетворят вземането и от там нататък каквото успеят да съберат, за да върнат своето вземане, след петата година вече, при такава съдебна защита, длъжникът ще спре да бъде длъжник", каза пред БНТ Сиди.

Той обясни, че България е една от малкото страни в Европа, в които няма защита на длъжника.

Продължават и правините критики от страна на кредиторите. Сиди е на мнение, че трябва да се намери баланс, но отчете и, че продължава да съществува практиката у нас да има вечни длъжници.

"Съгласни сме, че кредиторът трябва да може да си събере задължението", каза Сиди.

Но според него и за кредиторите е ясно, че идва момент, в който той няма как да си събере задължението от вечния длъжник.

✓ **Прахът от почвата е най-големият замърсител на въздуха в София**

Прахът от почвата и изгарянето на биомаса са сред основните замърсители на въздуха в София. Това показва проучване на Националния институт по метрология и хидрология.

Пред БНТ доц. Елена Христова, ръководител на сектор "Радиометрични измервания и химия на валжите" разказа, че периодът на изследването обхваща една година - от 7 януари 2019 до февруари 2020 година. То е било възложено от кмета на Столична община и е финансирано от Министерството на образованието и науката. Целта е била да се идентифицира приносът на отделните групи източници към замърсяването с фини праховични частици 10.

Прахът от почвата е един от най-големите замърсители. Почва и прах се разнасят по улиците. Той се озовава на улиците в следствие на паркирането на тревните площи. Доц. Христова препоръчва по-често миене на улиците, но и ограничаване на паркирането на зелени площи.

Изгарянето на биомаса е вторият по тежест замърсител на въздуха. На трето място е изгарянето на въглища и боклуци в печките.

Investor.bg

✓ **Борисов иска пълна прозрачност за снабдяването с ваксини срещу COVID-19**

Темата за закупуването на ваксини предизвиква безпокойство, тъй като за тях се правят заявки за доставки още преди да са разработени, каза премиерът

„Всички знаехме какво ще се случи с COVID-19 и затова настоявах за единен медицински протокол, единни бързи тестове, солидарност и справедлив достъп до ваксините в ЕС. Още юли, август, септември това можеше да бъде направено и да действат срещу този коварен вирус“.

Това заяви министър-председателят Бойко Борисов преди видеоконференцията на членовете на Европейския съвет по въпросите за COVID-19, цитиран от правителствената пресслужба.

Българският премиер изтъкна, че безпокойство предизвиква темата за закупуването на ваксини, тъй като за тях се правят заявки за доставки още преди да са разработени.

„Нямаме спецификация, нямаме гаранции и в един момент може да се окаже, че имаме за 300 милиона ваксини, а имаме примерно 300 хиляди желаещи и след това трябва да се унищожават, да се изхвърлят, а не може да се препродава“, каза още Борисов.

Той добави, че ваксините изискват специални условия за съхранението, което налага допълнителни разходи.

„След малко ще запозная колегите ми от Европейския съвет с притесненията ми и ще настоявам за пълна прозрачност по отношение на снабдяването с ваксините“, каза още Борисов.

Дискусията се провежда онлайн заради пандемията, а премиерът се включва в нея от дома си, тъй като е под карантина. Акцент в обсъжданията ще бъде поставен върху въпросите за тестването, проследяването и ваксините.

Борисов ще препотвърди позицията на страната ни, че е необходимо да продължат усилията на държавите членки да бъдат единни във времето на трудното изпитание COVID-19 и във всеки един момент да се поддържа цялостна координация на равнище ЕС срещу новия вирус.

Пред останалите лидери министър-председателят Бойко Борисов ще подчертае многократно увеличаване на капацитета на България по отношение на тестването за COVID-19, както и важноста от координираност и единен подход за всички държави членки според препоръките на ЕК.

✓ **Промените в Наредба Н-18 ще бъдат пожелателни и ще носят преференции**

Тютюневи компании поискаха държавата да започне поэтапно вдигане на акциза на цигарите, така че плавно да се изравни със средните ставки в ЕС

Традиционният годишен ремонт на данъчните закони навлезе в решителната си фаза. Депутатите от водещата парламентарна Комисия по бюджет и финанси приеха на първо четене текстовете, внесени от Министерски съвет в деловодството на Народното събрание едва вчера.

Краткият срок, с който депутатите разполагаха, за да се запознаят с промените в Закона за данъка върху добавената стойност (ЗДДС) разгневи опозицията. „Така ли ще я караме? Да не сме в Ангола? Какво правихте цял месец“, попита народният представител от БСП Румен Гечев.

Основната промяна, касаеща хиляди фирми, е, че спорните корекции в Наредба Н-18 за касовите апарати ще бъдат пожелателни. Припомняме, че в началото на годината след обществено недоволство тогавашният финансов министър Владислав Горанов отложи с 6 месеца приемането на промените в наредбата, които трябваше да влязат в сила на 31 януари тази година. В крайна сметка срокът бе изместен до края на 2020 г.

Наредбата създаде сериозни проблеми на бизнеса в страната. Обемът на текстовете е над 250 страници, предложенията за промени бяха десетки, а много компании вече инвестираха огромни средства, за да отговорят на изискванията за софтуер.

Сегашната промяна, ако бъде подкрепена и на второ четене, на практика слага край на продължилата две години драма с опитите за затягане на контрола върху отчитането на търговските обороти, които изведоха фирми и на протести. От записаното в мотивите към ЗДДС става ясно, че към този момент изискванията към софтуера за управление на продажбите в търговски обект пораждат затруднения, противоречия и пречки за бизнеса.

„Същевременно, следва да се има предвид, че много голям брой търговци са привели използваните от тях софтуери в съответствие с нормативните изисквания на закона и Наредба № Н-18, направили са инвестиции и използват тези софтуери в търговските си обекти. Премахването въобще на възможността за използване на такъв софтуер при отчитането на извършените доставки и продажби би обезпредметило разходите и усилията, добросъвестно направени от търговците за въвеждането и използването на софтуера“, коментираха от Министерство на финансите по време на заседанието си.

Затова вносителите предлагат мярката, свързана с използването на СУПТО (софтуер за управление на продажбите в търговския обект), да бъде запазена, но като доброволна мярка и възможност за избор от страна на търговеца, а не като задължение.

„Промените ще създадат условие за доброволно използване на СУПТО, като за стимулиране на неговото използване за лицата са предвидени следните облекчения – възможност за ускорено възстановяване на данъчен кредит, неналагане на принудителна административна мярка „запечатване на търговски обект“ при първо нарушение за неиздаване на фискален бон, както и ускорена амортизация на софтуера и хардуера, на който е инсталиран“, обясни Людмила Петкова, директор Дирекция „Данъчна политика“ в МФ.

От опозицията изтъкнаха, че този подход е несериозен. „Накарайте фирмите да инвестират милиони и сега ще ги похвалите публично, че са се прецакали. В същото време тези, които не приведоха дейността си спрямо наредбата, сега много се смеят и пестят солидни разходи“, каза Румен Гечев.

Председателят на бюджетната комисия Менда Стоянова опита да защити отпадането на задължителния характер на разпоредбите с това, че на практика фирмите, които използват СУПТО, ще получат преференции.

Друг любопитен момент от днешното заседание бе предложението на тютюневия гигант "Бритиш американ табако" (БАТ) и „Джапан Табако Интернешънъл България“ за повишение на акцизните ставки за тютюневите изделия.

Кирил Георгиев, мениджър регулаторни въпроси в БАТ, обясни, че почти целият цигарен бранш е силно притеснен от факта, че в момента България е една от малкото страни в ЕС, която прилага минималните акцизни ставки за общността.

„Секторът се нуждае от предвидимост. В момента ЕК обсъжда актуализация на тези минимални акцизни нива и се притесняваме, че ако те бъдат повишени, както се очаква, за България това ще бъде твърде шоково“. От БАТ предлагат управляващите да заложат календар за поетапно вдигане на акциза за тютюневите изделия, така че да се доближи до средния в Европа.

В момента съотношението между специфичния и пропорционалният акциз за цигарите е 28% от продажната цена. Налогът не може да бъде по-малък от 177 лв. за 1000 къса. Ставката е в сила от 1 януари 2018 г.

Людмила Петкова от МФ обаче обясни, че към момента не само в България, но и в още 11 страни от Централна и Източна Европа са били договорени преходни периоди при последното повишение на акцизите. Тя подчерта, че към момента няма съгласие за нови нива на облагането, а за да бъдат приети промени в акцизната директива, това трябва да стане с пълно съгласие на всички страни членки.

„Промени в данъчната политика се правят с единодушие, ако не сме съгласни, няма как да бъдат приети, освен това можем да договорим и адекватен гратисен период. Експертното ми мнение е, че не бих препоръчала да повишаваме акцизите в момента, тъй като това би повлияло в негативен аспект на контрабандата. България е сред лидерите по борба с контрабандата. По последни данни делът на нелегалните цигари е едва 3%“, обясни Петкова.

По думите ѝ страната ни неколкостранно е изразявала позиция, че промяна на ставките се прави и с оглед на икономическото и геостратегическо положение на дадена държава.

„Цигарите в Македония и Сърбия са доста по-евтини и това би имало пряка връзка с нелегалния пазар, ако сега повишим акциза и съответно – цената на тютюневите изделия“, каза тя.

Димитър Найденов от „Джапан Табако Интернешънъл България“ посочи, че в момента ситуацията в България е идеална и тя ще остане такава, ако има предвидимост на пазара.

Други важни промени в данъчните закони

В Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) се предвижда удължаване на срока за прилагане на данъчното облекчение, представляващо минимална помощ до 31 декември 2023 г. и данъчното облекчение, представляващо помощ за регионално развитие до 31 декември 2021 г.

Срокът за деклариране и внасяне на годишните данъци по реда на ЗКПО се променя до 30 юни, като се въвежда и начална дата 1 март. В тази връзка и с цел синхронизация на разпоредбите в закона се предлагат и промени в авансовото

облагане с корпоративен данък, така че съответните разпоредби да са съвместими с новия срок за деклариране и плащане на годишния корпоративен данък.

Данъчни облекчения вече ще има и на пазара за растеж. Идеята е разпоредбите, свързани с данъчните облекчения при доходи от лихви от регулирания пазар, да важат и за пазара за растеж. Мярквата ще действа 5 години. Според новите промени в Закона за доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) хората, които отдават апартаменти под наем, ще декларират своите доходи при по-строги правила.

Ще има обаче и ново облекчение за физическите лица, които през годината са направили подобрения и ремонт в собствените си жилища. Идеята е на Националната агенция за приходите (НАП) и предвижда лицата да могат да намалят общата сума на годишната си данъчна основа с реално платените от тях разходи за труд на физическите или юридическите лица, извършили ремонта или подобренията.

За да ползват данъчното облекчение, физическите лица ще трябва да обявят кои са лицата, извършили ремонта и платените им суми за труд, като по този начин придобитите от тях доходи/приходи ще излязат на светло, мотивират се от финансовото министерство. Сумата, която може да бъде приспадната, е до 2000 лв., реално облекчението е до 200 лева. От записаното в законопроекта става ясно още, че данъчното облекчение може да се прилага и за 2020 г. с подаване на годишната данъчна декларация по чл. 50.

В Закона за местните данъци и такси също се въвежда административно облекчение. При завършването на сграда вече ще се представя само удостоверение за въвеждане в експлоатация или разрешение за ползване. При прекратена регистрация на МПС заради износ или тотална щета няма да се дължи данък за придобиване на превозното средство.

✓ДФЗ удължи сроковете за прием на заявления по схемите за държавни помощи

Отчитането на земеделските стопани в областните дирекции на фонда продължава до 20 ноември, за да се избегне струпването на хора

Поради усложнената епидемиологична обстановка в страната ДФ „Земеделие“ удължава сроковете за прием на заявления и отчитане по схемите за държавни помощи. Така ще се ограничи струпването на голям брой хора в офисите на областните дирекции, аргументират се от ДФЗ.

От Фонда променят сроковете, за да могат всички желаещи да подадат документи, както и да се осигури безопасност на кандидатите, съобщи пресцентърът на земеделското ведомство.

Областните дирекции на ДФЗ приемат заявления от 12 октомври до 10 ноември за помощ за компенсиране разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерки по Националната програма за контрол на вредителите по трайните насаждения през зимния период. Отчитането ще става до 20 ноември.

Приемът на заявления за помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към свинете за 2020 е до 10 ноември.

Заявления за помощ de minimis за земеделски стопани, които отглеждат крави и/или юници и/или биволи, овце майки и/или кози майки (втори прием), ще се приемат от 20 октомври до 16 ноември.

Областните дирекции на ДФЗ приемат заявления от 26 октомври до 16 ноември за помощ de minimis за земеделски стопани, които отглеждат плодове и зеленчуци, винени лозя и маслодайна роза (втори прием).

От 8 октомври до 10 ноември се приемат заявления за помощ за подкрепа за осигуряване на ликвидност на земеделските стопани, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство за преодоляване на последствията от негативното икономическо въздействие от COVID-19.

Указания по схемите за държавна помощ са публикувани на официалния сайт на ДФ „Земеделие“ в секция „Държавни помощи“.

Economic.bg

✓Песимизмът на българския бизнес се върна през октомври

Бизнес климатът в сферата на услугите е най-благоприятен

Оптимизмът, който бе завладял българския бизнес през лятото, вече го няма, показват данните на Националния статистически институт (НСИ). Заедно с ръста на заразените от коронавирус през есента и обсъждането на по-строги мерки през октомври общият показател на бизнес климата се покачва, но само с 0.5 пункта спрямо предходния месец. За сравнение през септември той растеше с 0.8 пункта на месечна база.

Песимизмът на българския бизнес последва европейския, който обаче вече е значително по-скептичен по отношение на развитието си през следващите месеци. Слабо подобрение на стопанската конюнктура е регистрирано в строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, докато в промишлеността показателят се понижава. Несигурната среда и слабото търсене продължават да тормозят бизнеса.

В промишлеността показателят намалява с 1.3 пункта спрямо септември в резултат на по-умерени очаквания на предприемачите за бизнес състоянието на предприятията им през следващите шест месеца. Анкетата регистрира подобрение в мненията им за притока на нови поръчки през последните три месеца, което обаче не е съпроводено с повишени очаквания за производствената активност през следващите три месеца.

При строителството показателят се покачва, но най-слабо – с 0.6 пункта, като статистиката показва, че кризата удря строителството в България със закъснение. Въпреки това очакванията за дейността им през следващите три месеца са благоприятни. Несигурната икономическа среда остава основната пречка за развитието на бизнеса, следвана от недостига на работна сила и конкуренцията в бранша.

В сектора на търговията на дребно показателят расте с 1.3 пункта в резултат на оптимистичните очаквания на търговците за следващите шест месеца. Прогнозите им както за обема на продажбите, така и за поръчките към доставчиците през следващите три месеца също се подобряват, но това се случва и малко преди събития като известния с бум на покупките „черен петък“ и пазаруването за коледните празници.

При сферата на услугите ръста на показателя е най-голям – 3.4 пункта, което се дължи на благоприятните оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията.

✓ **Евролидерите се споразумяха за отворени граници и единство в борбата срещу Covid-19**

ЕС ще финансира преместването на пациенти с Covid-19 за лечение от една държава членка в друга

Лидерите на ЕС обещаха в четвъртък вечерта да засилят сътрудничеството по всеки аспект от тяхната борба срещу коронавируса - като поддържат границите отворени, подобряват тестването и проследяването на контакти чрез цифрови методи, наблюдават капацитета на болниците, организират трансгранични трансфери на пациенти, ако е необходимо, и разработват планове за бързо производство и дистрибуция на ваксини, предава Politico.

Единни сме в борбата срещу коронавируса, тъй като това е общ, тежък проблем. Броят на случаите и хоспитализациите в Европа нараства бързо в последните седмици. Ключово е проследяването и тестването за забавяне на заболяването, както и разпространяването на ваксините, но засега няма задоволителни резултати. Също така важна е и борбата с дезинформацията, която също е огромен проблем в тази ситуация, както и координацията между властите в страните на континента в споделянето на данни и медицински проучвания“.

Това заявиха в съвместна пресконференция председателят на Европейския съвет Шарл Мишел и председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен след видеоконференцията на европейските лидери, посветена на втората вълна на пандемията.

„Всички страни членки ще получат ваксина срещу Covid-19 по едно и също време и условия на основата на дела на тяхното население в ЕС“, каза Фон дер Лайен. Тя добави, че в стратегията за ваксиниране са посочени групите, които ще се ползват с приоритет, като здравните работници и възрастните хора.

Тя също така порица европейските лидери, тъй като са прибързали да премахнат ограничителните мерки след първата вълна по-рано тази година. Тя подчерта и огромното значение по координация на споделянето на данни за страните членки, което би помогнало за трансфер на пациенти от една страна членка в друга.

Във фокуса на разговора между лидерите бе необходимостта от засилване на колективните усилия за борба с пандемията, както и обмяната на опит и информация за най-добрите практики срещу новия вирус. Лидерите призоваха вътрешните граници на ЕС да останат отворени. Икономическото възстановяване на тежко засегнатата от криза Европа също е във фокуса на ЕС, като предстои по-детайлна среща за стимулите.

Длъжностни лица, които наблюдаваха дискусиата на лидерите, заявиха, че германският канцлер Ангела Меркел силно е декларираща важността на строгите ограничителни мерки и откровено е признала провала на лидерите да действат достатъчно бързо, за да спрат втората вълна от инфекции.

Тя описа настоящите мерки за блокада на Германия с думите:

Трябваше да го направим по-рано“.

И също така подчерта спешната необходимост от постигане на сделка с Европейския парламент за въвеждане на историческия пакет и възстановяване и новия бюджет на ЕС от 1.82 трлн. евро, договорени още през юли.

За разлика от пролетта, когато националните правителства затвориха граници и натрупаха защитно оборудване, сега лидерите се ангажираха да държат собствените граници на ЕС отворени и да се уверят, че единният икономически пазар функционира безпроблемно, като гарантира движението на товари.

Фон дер Лайен обяви, че Комисията е готова да отпусне 220 млн. евро за трансграничен трансфер на пациенти с коронавирус, в случай че болниците в някои страни бъдат претоварени, но напомни на лидерите, че трябва да предоставят на Комисията надеждни данни, за да може системата да функционира.

Акцент е бил поставен върху тестването и проследяването, както и върху ваксините. Държавни и правителствените ръководители са обсъдили и как да може да бъде постигнат общ напредък по въпроса за бързите тестове. По-конкретно това означава проучване на общ подход за тяхното внедряване и използване, потенциално обмисляне на общи прагове за ефективност, както и по-добър мониторинг и контрол след като тестовете бъдат приложени.

В момента ЕС води преговори с четири компании за получаване на ваксини и вече е сключил сделки за доставки с три други, включително AstraZeneca, Sanofi и Johnson & Johnson.

✓ **Софийският университет отново е сред най-добрите в света**

Тази година СУ се е придвижил с над 100 места по-напред в класацията на QS World University Rankings 2021

Софийският университет „Св. Климент Охридски“ влезе в престижната класацията на QS World University Rankings 2021. Най-старото висше учебно заведение в България се нарежда в световната класация между 601 и 650 място (класацията групира университетите) от общо 1000 класирани

Според това как се реализират студентите след своето обучение, българският университет е в групата 301-500.

Критериите, по които са оценявани учебните заведения са нивото на обучение, научноизследователските дейности, трансфери на знания, международни проекти и престиж.

Тази година университетът бележи голям напредък в класацията, тъй като през 2020 г. е бил на позиция 751-800.

СУ поддържа своята позиция на най-добър университет в България, според националните и международни класации и устойчиво стои сред най-добрите световни университети според QS.

В топ 10 на класацията влизат:

10. University College London

UCL е място, което насърчава и толерира прогресивното и иновативно мислене. Най-развитите и предпочитани направления са във факултета по инженерни науки, природонаучният, юридическият и във факултета по изкуства и хуманитарни науки.

9. University of Chicago

UC е частен кообразователен изследователски университет, който е основан от петролният магнат Джон Рокфелер през 1856 г. В Америка университетът е един от най-добрите и е сред първите в различни национални и международни класации.

Възпитаниците му най-често предпочитат икономическите, правните, хуманитарните и научни дисциплини. Реализацията на завършилите е почти на 100%.

8. Imperial College London

Imperial е единствената по рода си институция във Великобритания, фокусирана единствено върху науката, инженерството, медицината и бизнеса.

7. University of Cambridge

800-годишната история на университета го прави четвъртият най-стар в света и вторият най-стар в англоговорящия свят.

Със своята репутация за академични постижения и традиционни научни ценности, университетът често се нарежда сред най-добрите в света за преподаване, изследвания и международни перспективи. Престижното учебно заведение е обучило видни математици, учени, политици, юристи, философи, писатели и актьори.

6. ETH Zurich - Swiss Federal Institute of Technology

ETH Zurich е един от водещите световни университети в областта на науката и технологиите. Той е известен със своите авангардни изследвания и иновации.

От университета са излезли 21 Нобелови лауреата, 2 Фийлд медалисти, 2 носители на наградата Прицкер и 1 носител на наградата Тюринг. А сред най-видните възпитаници на института е самият Алберт Айнщайн.

5. University of Oxford

Университетът в Оксфорд е най-старият в англоговорящия свят и всъщност е толкова древен, че датата на основаването му е неизвестна, въпреки че се смята, че се е преподавало още през 11 век.

В Оксфордския университет има пет академични подразделения: хуманитарни, математически, физически и природни; медицински и социални науки.

Оксфорд има мрежа от възпитаници, която включва повече от 120 олимпийски медалисти, 26 носители на Нобелова награда, седем поети лауреат и над 30 съвременни световни лидери включително - Бил Клинтън, Аунг Сан Су Чжи, Индира Ганди и 26 британски премиери.

4. California Institute of Technology (Caltech)

Калифорнийският технологичен институт е световноизвестна научно-техническа, научноизследователска и образователна институция, разположена в Калифорния.

Балансът в Caltech е между строга академична учебна програма и дейности, които насърчават личностното развитие.

3. Harvard University

Създадена през 1636 г., Харвардския университет е най-старата институция за висше образование в Съединените щати.

Възпитаниците му включват осем американски президента, няколко чуждестранни държавни глави, 62 живи милиардери, 359 стипендианти от Роудс и 242 учени от Маршал.

2. Stanford University

Станфордският университет с прякор „фабриката на милиардерите“ е в сърцето на динамичната Силициева долина в Северна Калифорния, където се намират Yahoo, Google, Hewlett-Packard и много други модерни технологични компании, основани и ръководени от възпитаници и преподаватели в Станфорд.

Мнозина смятат, че ако завършилите университета сформират собствена държава, то тя ще бъде сред водещите икономики в света.

1. Massachusetts Institute of Technology (MIT)

„Умът и ръката“ е провокиращо мото на Масачузетския технологичен институт. В себе си олицетворява мисията да развива знания в областта на технологиите и науката, които помагат за превръщане на света в едно по-добро място.

Изследователите от MIT са в челните редици при разработките в областта на изкуствения интелект, адаптацията към климата, ХИВ, рака и намаляването на бедността.

С хуманитарната си мисия целта на Масачузетски технологичен институт е не просто да изпрати поредният курс възпитаници, а да вкара в обществото хора, които мислят и се грижат за неговото запазване и развитие.

QS - Quacquarelli Symonds е водещ световен доставчик на анализи за глобалния сектор на висшето образование, чиято мисия е да даде възможност на мотивирани хора от целия свят да реализират своя потенциал.

Портфолиото на QS World University Rankings, открито през 2004 г., се превръща в най-популярната класация, която служи на над 2 милиона студенти да избрат правилното място за своя старт.

[В. Банкеръ](#)

✓ Бюджетната комисия одобри премахването на законовия праг за дефицит в хазната

Парламентарната комисия по бюджет и финанси одобри на първо четене предложените от Министерския съвет промени в Закона за публичните финанси, които предвиждат премахване на законоустановения праг за бюджетен дефицит в размер на 3% от БВП.

Както "Банкеръ" вече писа, измененията се правят, защото заложеният дефицит за 2020 г. надхвърля тази бариера. Според разчетите на финансовия министър Кирил Ананиев държавната хазна в следващите три години неминуемо ще приключва на минус. Правителството фиксира бюджетен дефицит от 5.2 млрд. лв. за 2020 г. и още 4.9 млрд. лв. за 2021 г., тоест общо над 10 млрд. лв. за две години. Съотношението на дефицита спрямо БВП е съответно 4.4% и 3.9 процента и едва през 2023 г. се очаква дефицитът да намалее до 1.8% от БВП.

Чрез промените в Закона за публичните финанси се разрешава на изпълнителната власт да надхвърли този размер на дефицита "при извънредно обстоятелство", каквото е например кризата вследствие на коронавируса.

Другата ключова промяна е свързана с преразпределителната роля на държавата. В момента държавата може да преразпределя до 40% от БВП, т.е. разходите в бюджета като сума не трябва да са по-големи. Новата идея е от разходната част на консолидираната фискална програма бъдат извадени разходите по линия на Европейския съюз, т.е. от еврофондовете - планът за възстановяване на Европа и антикризисните схеми като инструмента SURE, по който страната ни получи заем в размер на 511 млн. евро.

В проектозакона се предвижда и неусвоените допълнителни разходи по бюджетите на министерствата да бъдат пренасочвани по други политики с решение на министъра на финансите. Според финансовото министерство по този начин държавата ще получи по-голяма гъвкавост при управлението на публичните средства и при премахването на ограниченията за усвояване на парите.

Предстои промените в Закона за публичните финанси да минат на първо и второ четене в пленарната зала.

✓ Екопроекти помагат да се адаптираме към промените в климата

Икономическото съживяване и социалната подкрепа на хората са най-важните задачи на местната власт в днешния кризисен КОВИД момент. Пандемията е навсякъде край нас и отнема толкова много от мислите и времето ни.

Но в същото време всеки от нас усеща каква промяна (макар и малка засега) настъпи с намаляването на производствената дейност, на използването на толкова много автомобили, с които ходим на работа и къде ли не. По-малко са вредните газове и замърсяването на въздуха.

И много важно е да адаптираме своите дейности и проекти, доколкото може при свитите възможности за финансиране, към ситуацията и да развиваме зелени проекти за опазване на природата и климата, от които да се ползват и тези, които идват след нас.

Общините са на първа линия и в тази посока и дано примерите са заразителни.

От Бургас съобщиха, че общината заедно със стотици участници от 36 страни от целия свят се е включила при стартирането на

платформата Connecting Nature Enterprise.

Този нов инструмент има за цел директно да свърже нарастващото търсене на световния пазар на природни решения от публичния и частния сектор с доставчиците на такива решения (иновативни предприятия, разработващи нови устойчиви природни решения).

Ползите от прилагането на природосъобразни решения в градска среда, като зелени покриви и стени, устойчиви дренажни системи, обособени и поддържани влажни зони и други, са добре известни. Икономическият потенциал на природните решения обаче е изследван по-слабо досега.

Платформата Connecting Nature Enterprise поставя акцент върху потенциала на организациите, предлагащи природосъобразни решения като нововъзникващ икономически сектор. Тя е създадена чрез съвместната работа на Колеж "Тринити" - Дъблин, и Университетски колеж - Дъблин, чиито пилотни изследвания са фокусирани върху потенциала на организациите, предлагащи природосъобразни решения да подпомогнат икономиките да достигнат нетни нулеви емисии на парникови газове.

Проект Connecting Nature, координирано от Колеж "Тринити" - Дъблин и включващ Община Бургас като ключов партньор, е финансиран от програма "Хоризонт 2020", фокусиран върху широкомащабно прилагане на природни решения в градска среда като отговор на климатичните промени.

С подкрепата от ООН и ЕК, търсенето и прилагането на природни решения се увеличи значително през последните години, в съответствие с признанието, че същите могат да осигурят до 30% от мерките необходими за смекчаване на последиците от глобалното затопляне.

Препятствието, което се появява сега, е, че няма достатъчно квалифицирани и опитни доставчици, които да отговорят на това бързо нарастващо търсене. Тази платформа предоставя възможност за директна връзка м/у търсене (Общини, фирми и др.) и предлагане (иновативни предприятия предлагащи природосъобразни решения) в глобален мащаб.

В Община Благоевград имат друг подход към този проблем. Местната власт кандидатства с проектно предложение по подмярка 8.1 „Залесяване и поддръжка“ от мярка 8 „Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване жизнеспособността на горите“ на Програма за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020. Проектът е с наименование

„Залесяване на площи – общинска собственост в община Благоевград“, съобщават от общината. Основните му дейности са насочени към почвоподготовка, закупуване на залесителен материал, залесяване с дървесни видове от черен бор и акация, третиране на насажденията с необходимите предпазни и защитни материали и ограждане на залесената територия, която се предвижда да обхване общо 22 декара в местността Средна Ридина, с. Горно Хърсово.

В рамките на тази процедура ще бъдат подпомагани проекти, които допринасят за постигане на заложените в стратегическите планове на общините цели, свързани с увеличаване на залесените площи в равнинните райони, ограничаване на ерозията и запазване на качеството на земите, подобряване на водния баланс и адаптиране към промените в климата.

Общата продължителност на проекта е 30 месеца, а бюджетът за изпълнение на планираните дейности е в размер на 58 594 лева.

„Политиките на Община Пловдив за опазване на околната среда дават добри резултати“, съобщават от общинския пресцентър на Града под тепатата, цитирайки директора на дирекция „Екология“ Вяра Колева.

От началото на 2020 г. до момента измерените превишения на фини прахови частици са 29 дни при норма 35, като се наблюдава спазване на средногодишната норма на показателя на измерената стойност през последните две години, а именно под 40 µg/m³. Това показват данните от мониторинга на отдел „Екология и управление на отпадъците“ към Община Пловдив.

Няколко са основните проекти, по които Община Пловдив продължава да работи усилено за подобряване на околната среда в града, сред които е и проект

„Мерки за подобряване на качеството на атмосферен въздух

чрез намаляване на емисиите от ФПЧ10 от битовото отопление“, който е на стойност 13 862 232 лева и е разделен на два етапа. Първи етап - до 31 май 2021 г., и втори - до 31 декември 2023 г., когато ще се извършат реално дейностите по подмяна на стационарни индивидуални и многофамилни домакински горивни устройства на твърдо гориво, с отоплителни устройства, отговарящи на специфични технически параметри.

Една от най-важните дейности през 2020 г. е възложената преоценка на технологията за почистване на река Марица, залегнало в предпроектно проучване. По нареждане на кмета Здравко Димитров се подготвя технически инвестиционен проект за почистване на дървесната и храстова растителност на коритото на реката.

Продължава работата на местната администрация и по разделното събиране на биоотпадъци, като такава вече се осъществява от няколко години в два от кварталите на града – „Коматево“ и „Прослав“.

На финала е и проектът за изграждане на компостиращата инсталация, реализирана след спечелването на проект „Изграждане на компостираща инсталация за биоотпадъци по ОПОС 2014 -2020 г.“ Предстои издаване на акт 16, общата стойност на проекта 9 023 913 лв., а крайният срок за приключване – 4 юни 2021 година.

[В. Монитор](#)

✓ Магдалена Милтенова: Глоби и затвор за превоз без лиценз, а не за споделените пътувания

- Г-жо Милтенова, нерегламентираните превози вече са криминализирани. Част от опасенията са, че ще има глоби за споделените пътувания. Какво е вашето мнение?

- Знаете, че много дълго време се борим. Изключително сме благодарни на премиера Бойко Борисов, който пое личен ангажимент през януари миналата година за инкриминиране на нерегламентираните превози на пътници. Усилия положи и министър Росен Желязков и благодарение на депутатите, които ни подкрепиха, тази инициатива е вече факт. Това е естествена развръзка в ситуацията, защото на фона на помощта от държавата автобусния бранш да оцелее някак нелогично звучи да не се вземат мерки срещу нелегалните в бранша. Основният проблем е в населени места с много силен пътникопоток, който се извозва в 70% от нерегламентираните превози.

Важно е да се знае, че тук не се касае за споделеното пътуване, а за хората, които извършват търговска дейност, без да са заплатили съответните лицензи и да отговарят на изискванията. Става дума за регулярно извършвана дейност с цел печалба, или т.нар. „дейност по занятия“. Така че хората не трябва да се притесняват, че ще бъдат глобени заради това, че са си поделили с приятел разходите за гориво за пътуването до морето. Но могат да се притесняват тези, които няколко пъти дневно „возят приятели“ в една и съща посока. Мога да дам за пример маршрута Перник – София, където един автомобил прави курсове четири - пет пъти. Това е търговска дейност, при която се отчитат приходи, които обаче не се отчитат в хазната.

Очаквам, че с въвеждането на наказателната норма една голяма част от хората, които извършват нерегламентирани превози, ще се откажат още преди да им бъдат наложени каквито и да било санкции. Защото функцията на Наказателния кодекс е да има превантивна роля.

Но нашата работа по темата продължава, защото освен инкриминирането на нелегалните превози поискахме и създаването на единен контролен орган. Беше поет ангажимент от правителството да бъде създаден подобен орган за контрол. В процес на разговори сме все още, защото заради кризата нещата се стопираха още през март. Може би текстовете, които сега бяха приети, можеха да са факт по-рано, ако не беше пандемията.

- Но в същото време в някои общини се прави цялостна проверка на автобусните линии заради сигнали. Изпълняват ли се редовно курсовете?

- Няма как да се изпълняват всички курсове. Имаше указание от министъра на транспорта още в началото на пандемията, че трябва да се редуцират курсовете, за да се постигне рентабилност. Необходимо е да се реформират част от линиите от транспортната схема, за да отговарят на реалните нужди на населението. Не просто автобусите да се движат безцелно и да трупат разходи. За нас е важно час по-скоро да започнем да трупаме приходи и да посрещаме разходи, включително и да плащаме повече данъци.

- Близо 1500 фирми ще си разделят 30 млн. лева подпомагане за справяне с последиците от пандемията от COVID-19. Ще спаси ли помощта от държавата транспортните компании?

- Фирмите, които ще бъдат подпомогнати, ще бъдат около хиляда, защото има условия и критерии, на които трябва да се отговори. Поставено е изрично изискване основната дейност на фирмите да бъде сектор транспорт с икономически кодове 49.39 (Пътнически градски и крайградски транспорт) и 49.31 (Друг пътнически сухопътен транспорт, неklasифициран другаде). Имаме много фирми с лиценз, но нямат тези икономически кодове. Надяваме се да стигнат средствата. От икономическото министерство заявиха, че има готовност при недостиг от оперативната програма за

иновации да се осигурят допълнителни средства, които да бъдат ползвани, така че да се покрие 8% от оборота от 2019 г. Факт е, че в новосъздалата се ситуация тези средства в никакъв случай няма да бъдат достатъчни, за да могат фирмите да излязат от кризата такива, каквито са били преди нея. Но това е глътка въздух за нас и разчитаме, че правителството ще продължи да подпомага бизнеса.

Към днешна дата 500 автобусни превозвачи са кандидатствали за осигуряване на оперативен капитал. Срокът за ползване на документи е до 10 ноември. Дори да се изчерпи лимитът от 30 милиона лева по програмата, трябва да подават проекти, защото при оценката на предложението ще се установи дали коректно са подадени исканията, дали ще бъдат одобрени в пълния обем и др.

- *Имат ли затруднения колегите ви при кандидатстването за средствата?*

- Проблеми при подаването на документите няма. Затруднението идва от натрупани вече задължения заради липсата на средства за ликвидност. Налага се да се правят обезпечения в НАП и колегите залагат свои автобуси, за да отговорят на условията. Едно от изискванията е превозвачите да нямат задължения към бюджета или местни данъци и такси.

- *Вече са факт новите ограничения, а бизнесът още не е преодолял старите. Каква подкрепа очаквате от държавата за справяне с последствията от пандемията?*

- В така създалата се ситуация трудно ще можем да се справим само с помощта от 8 на сто оборотите ни за миналата година. Вече са забранени екскурзиите на територията на страната, големите ученици и студентите вече са в онлайн обучение. Последното намалява приходите от продажба на абонаментни карти, които държавата заплаща тяхното пътуване. Те не са малък размер и сега няма да бъдат предоставени на превозвачите, което води до директен спад в оборотите. Ако и останалите ученици се върнат също в онлайн обучение, ще се върнем в почти изходна позиция от март месец. Нашите целеви групи са ученици, пенсионери и хората, които нямат собствен автомобил. Особено в условията на криза всеки, който може да си позволи, предпочита личния си автомобил. Надяваме се да бъдат запазени мерките „60 на 40“ и подпомагането за работодателите в транспорта в размер от 290 лв. месечно за запазване на заетостта. И, разбира се, последващите мерки, които очакваме по плана React EU.

- *Успяват ли автобусните превозвачи да отговорят на изискванията за безопасност на пътниците?*

- За момента се справяме, но очакваме да стартира процедурата, която ще ни подпомогне и ще може да кандидатстваме, за да подобрим условията на труд и безопасност за служителите и гражданите. Мярката ще помогне на всички бизнеси и очакваме с нетърпение да стартира по Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" към икономическото министерство. Разходите за осигуряване на дезинфектанти, преградни стени и пана са големи.

Визитка

- *Магдалена Милтенова е председател на Конфедерацията на превозвачите от юли 2018 г.*

- *Преди това е била в ръководството на Браншовия съюз за стопанска инициатива в транспорта*

- *Работила е в частни фирми за автобусни превози*

✓ **И заведенията в София с вечерен час**

"За съжаление снощи при проверка на СДВР в нощни заведения, които трябва да са затворени са установени нарушения, така че днес на заседание на Столичния щаб ще коментираме вариант, при който да може да се въведе краен час на работа на всички заведения.". Това съобщи кметът на София Йорданка Фандъкова.

Тя отчете, че днес в София заразените са 1408. "За радост последните два дни имаме леко намаляване. Тревожното е, че имаме увеличаване на хоспитализираните и пациентите на интензивно лечение. Разговаряме непрекъснато с директорите на столичните болници, необходимо е всички да бъдем изключително дисциплинирани, да спазваме правилата", коментира кметът.

Класа

✓ **Пенсионните фондове успяха да минимизират последствията от коронакризата**

Коронакризата е стопила част от спестяванията за втора пенсия в България, но неблагоприятните последствия вече са минимизирани от фондовете. В същото време са се свили приходите от осигурителни вноски в първия стълб. Като цяло кризата, причинена от Covid пандемията, се е отразила негативно и на трите стълба на системата за пенсионно осигуряване в България.

Това става ясно от писмен отговор на министъра на труда и социалната политика Деница Сачева на въпрос на депутата от БСП Георги Гьоков. Депутатът е отправил питане към министъра относно състоянието на трите стълба на пенсионната система и как сегашната коронакриза се отразява върху тях.

„Кризата, предизвикана от пандемията, се отрази негативно върху втория и третия стълб на пенсионното осигуряване. Повсеместните спадове по всички световни финансови пазари неминуемо рефлектираха върху активите на пенсионните фондове, които са инвестирани в различни борсово търгувани финансови инструменти“, посочва в отговора си Деница Сачева.

Министърът обаче уточнява, че заради балансираните портфейли и своевременните действия на пенсионноосигурителните дружества неблагоприятните последствия от кризата на финансовите пазари върху [активите на пенсионните фондове](#) до значителна степен са минимизирани.

Covid кризата е повлияла на дохода от инвестициите на пенсионните фондове, става ясно от отговора на Сачева. Според нея най-ясно това се вижда през стойността на един дял на пенсионните фондове, който се изчислява ежедневно, и е най-точният индикатор за постигнатия доход от инвестиране на средствата на фондовете.

Стойността на един дял на пенсионните фондове е намалял от началото на годината, като най-ниски нива са регистрирани на 24 март. След тази дата започва постепенно възстановяване на стойностите на един дял и към 16 октомври те са се повишили с между 2,58% до 9,30% за различните фондове. Спрямо началото на тази година стойността на един дял на осем от фондовете за задължително пенсионно осигуряване нараства минимално с между 0,01% до 1,22%.

Според министъра на социалната политика това означава, че към средата на октомври неблагоприятният ефект върху инвестициите на фондовете в резултат на кризата, е значително преодолян. Вследствие на това нетните активи във втория стълб на пенсионната система нарастват с 9,77% към 15 октомври 2020 г., спрямо същата дата на 2019 г. и достигат над 15,4 млрд. лева. Средногодишният темп на нарастване е 10,26 на сто.

Въпреки Covid кризата приходите от осигурителни вноски във втория стълб на пенсионната система нарастват, посочва се в отговора на Сачева. Брунтните постъпления в универсалните пенсионни фондове (УПФ) и професионалните пенсионни фондове (ППФ) от началото на годината до средата на октомври са в размер на 1,266 млрд. лв. и на годишна база се повишават с почти 6%. Нарастването на приходите от вноски в УПФ се дължи на тенденцията на ръст на средната работна заплата у нас в последните пет години, коментира социалният министър.

Що се отнася до първия пенсионен стълб, в отговора на социалния министър се посочва, че за деветте месеца на годината са намалели приходите от осигурителни вноски там, което Сачева определя като обичайно за разходопокривен фонд. Според данните, предоставени от НОИ, икономическата криза, породена от пандемията, не е довела до нарастване на броя на пенсионерите с новоотпуснати пенсии. В сравнение с 9-те месеца на 2019 г. има намаляване на броя на пенсиите, за които са издадени разпореждания за отпускане, при това при всички видове пенсии. Няма основание да се твърди, че шокът на пазара на труда е довел до нарастване на броя на хората, преминали от заетост в пенсиониране, коментира Деница Сачева.

Броят на пенсионерите не е нараснал за периода от началото на годината и поради факта, че пандемията има негативно, но сравнително ограничено влияние върху броя на осигурените лица. През април броят на осигурените е намалял драстично с близо 202 хиляди души – от 2,796 милиона до 2,593 милиона в сравнение с нивото от март 2020 г. През май обаче броят им нараства, достигайки 2,632 млн. души, а към август, благодарение на мерките за запазване на заетостта, както и сезонната заетост, броят на осигурените се стабилизира на 2,752 млн. души. Това е с близо 44 хиляди лица по-малко от нивото преди кризата, като шокът от пандемията върху пазара на труда все още не е преодолян, предупреждава Сачева.

Освен върху активите на втория и третия стълб на пенсионната система, кризата се е отразила негативно и на приходите в държавното обществено осигуряване (ДОО), се посочва в отговора на Деница Сачева. Тя констатира, че средният осигурителен доход продължава да нараства, но през 2020 г. забавя ръста си точно в месеците на старта на пандемията. Заради по-малкия брой осигурени и забавения ръст на осигурителния доход намаляват и приходите от осигурителни вноски в ДОО, отчита министърът. Ако за първите девет месеца на 2019 г. от тях са постъпили 5,700 млрд. лева, то за първите девет месеца на 2020 г. те са 5,636 млрд. лева, или спад с 1,1%.

В същото време нарастват разходите за пенсии заради допълнителните мерки в подкрепа на възрастните хора - изплащането на 50 лв. към всяка пенсия. До декември включително за целта ще бъдат изразходвани 529 млн. лева, изчисляват от НОИ.

В резултат на тези процеси, породени от пандемията - спадът на приходите от осигурителни вноски, намаляване на осигурените лица и забавяне на нарастването на средния осигурителен доход, както и увеличените разходи за пенсии, очакванията са, че ще е нужен по-голям трансфер от централния бюджет за покриване на недостига на средства в ДОО, в частност бюджета на фонд "Пенсии", посочва социалният министър.

Отчетена е и тенденция за увеличаване на броя на пенсионерите, които имат право на пенсия, но не са го упражнили. Икономическата криза обаче не е довела до ръст на пенсионерите с новоотпуснати пенсии.

✓ Борисов и завоят към политическото средновековие

Коментар от Даниел Смилов:

Кризата с коронавируса направи съвсем отчетлива следната дългосрочна тенденция в десния политически спектър. В икономически план всички развити държави предприеха масивна държавна подкрепа за икономиката. И САЩ, и ЕС вече изразходиха и планират да изхарчат трилиони публични средства, за да стимулират своите стопанства. Както и да се облича идеологически, тази политика е модерна интерпретация на идеите на Джон Мейнард Кейнс - вдъхновител на Рузвелт в САЩ и на следвоенното възстановяване в Западна Европа. Сега просто всички отново са кейнсианци и в това отношение няма голяма разлика между Тръмп и Байдън, Джонсън и Стармър, Меркел, Макрон, Путин и Ердоган.

Към тази група може да добавим и Бойко Борисов и ГЕРБ, които предложиха първия от десетилетия насам истински кейнсиански бюджет на България. В него има сериозно поемане на нов публичен дълг, увеличен бюджетен дефицит и разходи за социални дейности. [Раздаването на пари на калпак с цел стимулиране на потреблението намира различни изрази в този бюджет](#), но не е изключено българите (както и много други европейци) в някой момент да започнат да получават пари директно в сметките си за смекчаване на ефектите от кризата. Където всички, там и гол Хасан, както се казва.

Като Барон Мюнхаузен

Не е ясно дали тази Барон Мюнхаузенова стратегия - да се издърпаш от икономическото бласто сам за косата с повече харчене - ще е успешна: времето ще покаже. Но така или иначе светът, а и в частност България, няма друга стратегия за справяне с кризата. Правителството след Борисов също ще предприема подобни мерки, като надеждата е в тях да има повече дългосрочна мисъл за решаване на структурни проблеми и по-малко желание за предизборно предразполагане

на електората. Два примера са достатъчни в тази посока. Вместо да се раздават социални помощи на богатите (наравно с тези за бедните) и да се дават по 50 лева на всички пенсионери, кейнсианската ситуация би могла да се използва за дългосрочни смислени реформи в социалната и пенсионната сфера. Вместо това ГЕРБ решиха да дадат предизборен рушвет на възможно най-голям кръг от потенциални гласоподаватели.

Възприемането на кейнсианските идеи от страна на десни партии безспорно води до политическо обезличаване на някои от тях. Още повече, че поне в Източна Европа се наложи и всеобща политика на ниски (и плоски) преки данъци, която трудно ще бъде ревизирана сериозно в бъдеще. Дори тези, които предлагат отмяна на плоския данък в България, имат предвид по-скоро малки корекции: въвеждане на необлагаем минимум (което е цивилизовано и необходимо допълнение) и вкарването на малко по-високи квоти от около 15% на високите доходи (което е по-спорна мярка с неясен нетен ефект). Дори с такива корекции България би си останала страна с много ниски преки данъци в сравнителен план.

Това са реалните ограничения, в които съвременната политика се разгръща. И десни, и леви партии трябва да се съобразяват с тези ограничения. Нито десните могат да се откажат от кейнсианските програми, нито пък левите могат да наложат политика на високи данъци.

За лидери с голяма тежест и авторитет, като Ангела Меркел например, тези ограничения не са голям проблем. Хората ги разпознават като принципни, последователни и добри управленци, а в кризисна ситуация доверието към тях расте. Те успяват да обединят обществото около собствените си програми и да направят и малките икономически разлики със своите опоненти политически значими. В крайна сметка дори в една кейнсианска среда десните може да са по-пестеливи и по-загрижени за дългосрочната финансова стабилност от левите.

В общества като САЩ, Полша, Унгария и други конвергенцията на десните и левите в икономиката имаше обаче и друг ефект: завой на някои десни партии в средновековна посока. Политици като Тръмп и Качински заложиха на максималната обществена поляризация и тъй като тя не е възможна в икономиката, те избраха културната сфера за отличаване от центъра и лявото. Така се стигна до намигванията на Тръмп към белите супремасисти (от които той се разграничи открито едва наскоро), ескалацията на конфликтите между мнозинство и малцинства, полуприкрилата хомофобска реторика, пълната забрана на абортите в Полша и възможната отмяна на "Roe v. Wade" (делото, легализиращо абортите) в САЩ и т.н.

Спорно е дали Тръмп и компания се появиха, защото хората изведнъж станаха консервативни от почти средновековен тип. Или пък обратното - политици като Тръмп, разчитащи на поляризацията като компенсираща стратегия за липсата на идеология и управленски опит и умения, създадоха търсене за един дълбок и провинциален по своя характер социален консерватизъм. Факт е обаче, че в редица общества политическата надпревара беше изместена от подобни политици в културната сфера: те станаха защитници на историята на нацията, на паметниците ѝ, на сексуалната ѝ идентичност и репродуктивния ѝ потенциал. "Културният" завой налясно не е нещо повече от етнизация, биологизация и връщане на религията директно в политика. А това са маркери на политическото средновековие, с които светът всъщност беше скъсал след Просвещението или поне след Втората световна война. Тази раздяла обаче може и да се окаже само временна.

А в България?

Къде е България в тази обща картина? Ключово за разбиране на нашето място в нея е случващото се в ГЕРБ, а донякъде и в БСП. В европейски план Борисов беше застанал до Меркел и в този смисъл не се присъедини към лагера на средновековното дясно: Орбан, Салвини, Качински, Льо Пен, Вилдерс и т.н. В домашен план обаче той прикотка "Обединените патриоти" и дори сигурно обмисля да се яви на следващите избори заедно с тях. Домашният завой към средновековното дясно започна с отстъплението на ГЕРБ за Истанбулската конвенция и навярно ще ескалира до опити да се блокира пътят на Северна Македония към ЕС.

По вътрешни убеждения Борисов не е средновековно десен - той е суеверен, но все пак светски човек. Но и Тръмп всъщност е един ньюоркски бонвиван, за когото няма особено значение дали държи Библията нагоре или надолу. Проблемът е, че поставени до политическата стена, подобни хора са в състояние да се обърнат за спасение към средновековното дясно.

А Борисов безспорно е до политическата стена. Не са му останали маневри и други ресурси, освен обществена поляризация по "културни теми". Персонално той е дискредитиран не само в България, но вече и в чужбина. Изповедта на "много грешки" пред Туск показва, че ЕНП му е дала някакъв временен сертификат за търпимост, който едва ли е със срок по-дълъг от няколко месеца.

А има и друг куриоз в българската ситуация. Ако Борисов сериозно прегърне средновековното дясно, той ще трябва да застане рамо до рамо с Корнелия Нинова, която вече направи завой в тази посока. "Консервативният социализъм" на Нинова е същият този синтез между кейнсианство и скептицизъм към малцинствени права и свободи, водещ до политизация на етноса, религията и сексуалността. В това пространство отскоро се засели и главният прокурор Иван Гешев, чиято дейност не се отличава много от тази на политическите партии. Той пък се дефинира като "християнсоциалист патриот" - тоест, леви икономически политики, съчетани със социален консерватизъм от религиозен тип и с национализъм. Съдържателно "средновековното дясно", "консервативният социализъм" и "християнсоциалният патриотизъм" са едно и също нещо. С различни нюанси, етикет и опаковка.

От какво има нужда България сега

В такава обстановка пред него са останали две възможности - кейнсианско харчене на средства и завой към средновековното дясно. Борисов вече използва първата възможност. По отношение на втората е по-колеблив, макар и да тества водата. Едно от нещата, което го възпира да прибегне към този отчаян ход, е, че ЕНП все пак му даде надеждата, че ще може да се договори с тях и за в бъдеще. Полузавоят на ГЕРБ в тази посока отваря сериозно място за просвещенското дясно, което стъпва на след-средновековни ценности: правовата държава и правата на хората,

уважението към институциите с граждански и светски характер, свободната пазарна инициатива, експертността и благоразумието. България има нужда и от просвещенско дясно, и от просвещенска левица, а предстоящите избори са възможност за тяхното утвърждаване. Възможност, която не бива да се пропуска.

✓ Европейските политики, които няма да бъдат същите след COVID

Пандемията донесе съществени проблеми в различни области от живота на хората, но същевременно тя е и възможност за промяна, понякога в сектори, които отдавна я чакат. От Европейския парламент са изготвили доклад, в който посочват няколко от най-важните промени в европейските политики.

На първо място това е здравеопазването. Коронавирусът повече от всякога показва проблемите в здравния сектор на Европа и доказва нуждата от обща политика в тази област, пише в документа. Досега Европейският съюз няма единна политика в здравеопазването, освен една програма, насочена срещу раковите заболявания, разработена през 1985 година. Досега здравната политика си беше основно национална отговорност.

Сега коронавирусът припомни на повечето европейци хигиенните навици, но и много по-важното - научи ги да търсят информация, да проверяват и отсяват фалшивите новини. Кризата пък показа, че здравната система на Европа, с всичките проблеми, има капацитет да се справи с най-тежката си криза в модерните времена. До голяма степен това се дължи и на лекарите, които загърбиха своето здраве и лекуваха заразените.

В доклада на ЕП се посочват негативните ефекти на кризата, сред които различния болничен капацитет в отделните страни и региони, различната степен на подготовка за посрещане на здравна криза, наличието на необходимите запаси от медикаменти и т.н.

Въпреки ограничените си възможности за реакция ЕС всъщност успя доста бързо да се организира и гарантира на своите членове достъп до медицинско оборудване, подкрепи финансово проекти за създаване на ваксина и лечение на COVID.

През пролетта страните си помагаша, дарявайки си нужно оборудване и консумативи, а някои дори приеха пациенти на интензивно лечение в своите болници, когато се изчерпа капацитетът в съседните държави. Това се вижда и днес по време на втората вълна на разпространение на вируса.

Устойчиво възстановяване

Коронакризата предизвика съществено намаляване на емисиите въглероден диоксид (CO₂), но то бързо ще бъде забравено след възстановяването на икономиката. След почти три десетилетия на преговори за ограничаване на щетите за околната среда емисиите парникови газове засега растат непрекъснато. Има само два периода, в които се вижда известно намаление - по време на финансовата криза през 2008 година и сега, по време на пандемията.

Цената на климатичните промени обаче е висока - суши, придружени с наводнения в други региони, високи температури и горски пожари, топящи се ледове и покачване на водното равнище.

Сега пандемията намали емисиите с около 17% и сред останалите ползи за околната среда се вижда и подобряване на качеството на въздуха. Но това е факт поради намалената социална и икономическа активност. Работата от дома спестява трафик, а видеоконферентните връзки намалиха значително бизнес пътуванията. Но това не е устойчиво намаление и е на висока цена - загуба на работни места и на свободата на придвижване, една от основните европейски ценности, посочва докладът на ЕП.

В опит да се възстанови европейската икономика ЕС отпуска трилиони евро и тези средства могат да бъдат насочени към зелени технологии, които да ускорят въглеродната неутралност на Стария континент. Пандемията създава и нов начин на живот - виртуални класни стаи, видеоконференции и т.н., който също е в състояние да помогне на околната среда. Дигиталните срещи например спестяват емисиите от ежедневното пътуване до работното място, както и от бизнес пътуванията.

Новото нормално

COVID промени начина на живот и работа на мнозина. Работата от дома стана често срещана - през април 37% от европейците са работели от домовете си, като този процент е достигал до 60 на сто във Финландия. Домашният офис води и до нестандартното работно време и форма на работа. Често хората работят в онлайн платформи по големи проекти, които не признават граници и часови зони. Това прави особено търсени уменията за работа с информационните технологии, но и поставя отново въпроса за баланса между личното и работното време.

На изпитание отново са подложени жените, най-малкото защото голяма част от тях всъщност са в битката на първа линия срещу коронавируса - 75% от здравните работници в Европа са жени.

Алтернативното образование

Преди пандемията като цяло домашният офис беше по-скоро изключение, но пък за някои професии - често срещана практика. За сметка на това нито една държава в ЕС не беше подготвена за дистанционното обучение на децата. Кризата показва проблемите за децата със специални образователни потребности и като цяло бариерите пред онлайн образованието - липсата на комуникация между учителите и власите, между децата, както и липсата на достатъчно дигитални умения.

Повечето учители, родители и ученици се сблъскаха за първи път и експериментираха с огромния брой приложения, които дават възможност да се проведе учебен час онлайн. Това показва нуждата от реформиране на сектора и влизането му в 21 век, посочват авторите на анализа. Постигнатото пък може да бъде от голяма полза в бъдеще, например при курсове за повишаване на квалификацията на служителите.

Реиндустриализацията на Европа

От 90-те години на миналия век масово компаниите от ЕС започнаха да пращат своето производство в трети страни, където разходите са по-ниски - основно Азия и по-специално Китай. Затварянето покрай пандемията обаче показва тежък

проблем - промишлеността в Европа започна да страда от липсата на внос от Китай още през февруари. Това се отнасяше включително и за медикаменти, чести животоспасяващи.

Затова и ЕС ще трябва да помисли как да привлече отново тези компании, подгонени от високи данъци или различни допълнителни разходи. Общността например е лидер в редица области, сред които зелените технологии и технологиите с висока добавена стойност и именно те могат да се окажат от решаващо значение при реиндустриализацията и връщането на етикета "Made in the EU".

Пазаруване след пандемията

Затварянето на магазините и страхът от заразяване научи европейците да разчитат на електронната търговия. Този навик може да бъде запазен, но съпроводен от европейски рамки, които от една страна да подтикнат развитието на сектора, а от друга - да защитят потребителите и работещите в него.

Всъщност пандемията само ускори процеса, наблюдаван от години в ЕС, а именно за стабилно увеличаване на хората, които пазаруват онлайн. Администрацията в Брюксел направи и доста законодателни промени, сред които общи правила за електронната търговия, забрана за блокиране по географски принцип, трансгранични доставки и цифровизация на договорите.

Пандемията обаче показва и проблемите в сектора като например социалната защита на работещите и правата на потребителите в области като необосновано повишаване на цените, безопасността на продуктите и сигурността на личните данни. Както и разбира се, достъпът до услугата от домакинства в селските региони или с по-ниски доходи.

#strongertogether

Солидарността е един от водещите принципи в ЕС и в условията на криза един от девизите на общността - Stronger together ("Заедно сме по-силни") се доказва. Кризата дава възможност да бъде създадено по-устойчиво и сплотено общество, което не само се възстановява от шокове, но и намира начин да се издигне благодарение на тях. Новите технологии също имат място в създаването на силно общество, но трябва да се подхожда внимателно, предупреждават от ЕП.

Транспортът поумнява

Глобалната криза промени начина ни на живот и на придвижване и сега транспортният сектор е изправен пред предизвикателства. Възстановяването му обаче може да бъде устойчиво и това да подкрепи и цялата икономика, както и околната среда. Някои инициативи на ЕС може би подсказват насоката - ограничаване на кратките полети в полза на железопътния транспорт, разработки на нови горива за авиоиндустрията, която все още не е обхваната от ограниченията на емисиите в пълен мащаб.

Добри възможности се откриват и по отношение на морския и водния транспорт, както и за интермодалния транспорт.

Битка за демокрацията

Пандемията се оказва стрес тест за демокрацията по целия свят и това ще е от ключово значение сега, когато икономиките навлизат в месеци с дълбока рецесия. В ЕС има две посоки на развитие - на мултикултурния модел, в чийто център е поставен човекът и неговото благосъстояние, или на авторитарен, националистически модел за развитие.

В условията на криза и в световен мащаб се вижда битката между тези два модела, особено когато много вярват, че тоталитарният режим е решение във времена на криза. На този фон ЕС може да покаже, че човешките ценности могат да бъдат в центъра на системата. Една от заявките в тази насока е обещанието на председателя на ЕК Урсула фон дер Лайен, че общността ще направи всичко възможно ваксините срещу COVID да бъде достъпна до всеки, независимо къде живее.

Европейската сигурност

Пандемията показва добавената стойност на координираните мерки в областта на сигурността, смятат от ЕП. Много държави по света например в момента са уязвими, тъй като нямат силата да спрат разпространението на вируса и това се отразява и на националната им сигурност. В ЕС обаче има воля в тази борба да се включат всички - дори и военни части, когато е нужно строителството на болници, включването на военни лекари и при доставката на храни за населението.

Това взаимодействие между военни и общество може да продължи.

✓ Русия: Намеренията на Вашингтон да разположи ракети в Европа увеличават риска от конфронтация

Изявленията на Вашингтон за намерението му да разположи най-новите хиперзвукови ракети в Европа с цел съдържане на Русия, представляват заплаха за регионалната и глобалната сигурност и увеличават риска от конфронтация, заяви руският посланик в САЩ, Анатоли Антонов.

Отговаряйки на въпроси на журналисти относно изявлението на съветника по национална сигурност на САЩ Робърт О'Брайън, руският посланик отбеляза, че "подобни намерения заплашват да дисбалансира регионалната и глобалната сигурност и да доведат до увеличаване на потенциала за конфронтация".

Часове по-рано високопоставен американски служител посочи, че Вашингтон се стреми да разшири договора си за стратегическо оръжие с Москва, СТАРТ III (или Нов СТАРТ), въпреки че може да разположи балистични ракети в Европа, за да възпира Русия, ако е необходимо.

"Ако Вашингтон наистина се интересува от реален контрол над оръжията, тогава няма нужда от ескалация на надпреварата с ракетни въоръжения на европейския континент", каза Антонов.

Освен това ръководителят на руската дипломатическа мисия във Вашингтон подчерта, че Русия е готова да „положи общи усилия с чуждестранни партньори, за да предотврати нова надпревара с ракетни въоръжения на европейския континент и в други региони на света".

Договорът START III, единственият съществуващ договор за намаляване на въоръженията между Русия и САЩ, изтича през февруари 2021 г. Пактът е подписан през 2010 г. и предвижда взаимно наблюдение на ядрените арсенали от Вашингтон и Москва.

През май САЩ заявиха, че искат да включат повече руски оръжия в договора, като същевременно предлагат удължаването на споразумението да включва и Китай.

Този месец руският президент Владимир Путин предложи да се удължи СТАРТ III за една година, незабавно и без никакви условия, но Белият дом отхвърли предложението му.

✓ Най-мощния военен алианс в света

Китай и Русия могат да обединят силите си, като създадат военен съюз, по-силен от САЩ. Това предположение беше направено от руския президент Владимир Путин.

Съюзът между армиите на двете страни ще превъзхожда американската армия и съотношението ще бъде около две към едно. Китайско-руският съюз ще има три пъти повече танкове и кораби, както и повече ядрени оръжия.

Путин намекна за потенциален съюз между Русия и Китай, които имат третата и втората най-мощни армии в света. И двете страни враждуват със САЩ, а Москва е обвинена в намеса в предстоящите избори в Америка.

Руският президент направи това изявление в четвъртък по време на видеоконференция.

Той каза: «Винаги сме твърдели, че нашите отношения са достигнали такава степен на взаимодействие и доверие, че нямаме нужда от подобен съюз, но теоретично е напълно възможно да си представим подобно нещо.»

Говорителят на китайското външно министерство (КНР) Чжао Лицзян приветства идеята за подобен потенциален съюз. Той каза, че няма ограничения във връзките между двете страни.

В реч пред репортери в петък Чжао Лицзян заяви:

„Няма ограничение за традиционното приятелство между Китай и Русия и няма забранени зони за разширяване на нашето сътрудничество. Под стратегическото ръководство на президента Си Дзинпин и президента Путин нараства политическото доверие и стратегическото взаимодействие между двете страни.»

Министърът на отбраната на САЩ Марк Еспър от своя страна заяви:

„Основните ни съперници Китай и Русия бързо модернизират своите въоръжени сили и използват нарастващата си сила, за да се противопоставят на международното право, да нарушат суверенитета на малките държави и да променят баланса на силите в своя полза“.

Путин обаче подчерта, че все още иска нова сделка за ядрените оръжия, тъй като СНВ III изтича през февруари. Той каза:

„Въпросът е, кое е по-добре: да запазим сегашното споразумение такова, каквото е, и да започнем предметно да говорим за неговото заместване и след това да се опитаме да намерим някакъв компромис в рамките на една година — или да загубим изцяло това споразумение и да ни оставите Съединените щати и Русия, а в същото време целият свят като цяло, практически без никаква правна база, ограничаваща надпреварата във въоръжаването. Мисля, че вторият вариант е много по-лош от първия.“

По-нататък президентът добави:

„Ако нашите партньори решат, че той не е необходим, добре, нека бъде така, не можем да ги задържим. Нашата сигурност, сигурността на Русия няма да пострада от това, особено след като разполагаме с най-модерните оръжейни системи“.

[Мениджър](#)

✓ Парламентът прие на първо четене отпадането на "златните паспорти"

Депутатите одобриха на първо четене промените в Закона за българското гражданство, с които се предлага да отпадне възможността за придобиване на българското гражданство от лица, получили разрешение за постоянно пребиваване в България заради направени инвестиции или като членове на семейството на такива лица, или са увеличили инвестицията си при същите условия на закона на стойност най-малко 2 милиона лева. Това третира казуса с т.нар. "златни паспорти", заради които страната ни получи предупредително писмо от Европейската комисия преди десетина дни. В него ЕК изтъква своите опасения за предоставяне на гражданство срещу инвестиции и поиска допълнителни подробности за схемата като даде и едномесечен срок за отговор, на базата на който ще реши следващите си действия. В противен случай срещу страната ни ще бъде предприета наказателна процедура.

На извънредно заседание Комисията по правни въпроси в парламента одобри законопроекта на Министерския съвет за промени в Закона за българското гражданство, който предвижда критикуваната от Европейската комисия практика в България да се дава българско гражданство на чужденци срещу краткотрайни инвестиции да отпадне.

А вчера депутатите одобриха същия законопроект, с който се предлага да отпадне възможността за придобиване на българско гражданство по натурализация от лица, които са получили разрешение за постоянно пребиваване в България поради направени инвестиции на основание на Закона за чужденците в Република България или като членове на семейството на такива лица, или са увеличили инвестицията си при същите условия на закона на стойност най-малко 2 млн. лева, пише БТА.

Парламентът прие на първо четене и алтернативния законопроект, внесен от депутати от ДПС, ГЕРБ и "Обединени патриоти", който цели да се създаде актуална инвестиционна рамка, отговаряща на нуждите на икономиката и на световните тенденции, както и да се подобри контрола върху инвестициите. Предвижда се отпадане на възможността за придобиване на българско гражданство чрез вложение в държавни ценни книжа, сключване на договор за доверително управление с лицензирана кредитна институция или увеличаване на инвестицията до два милиона лева. Така, **на практика се запазва възможност за инвестиционно гражданство**, като очевидно отпада само вариантът за "златен паспорт" при краткосрочни инвестиции. Със законопроекта на ДПС се предлага ново основание за натурализация във

връзка с директни инвестиции и материални активи на стойност най-малко 1 млн. лева и кумулативно разкриване на минимум 20 нови работни места.

Одобрени бяха и изменения, с които се осигурява правна яснота относно прилагането на разпоредбите за придобиване на българско гражданство, които се отнасят до Обединеното кралство като държава-членка на ЕС в преходния период и извън него.

Отхвърлен беше законопроектът на "Воля", с който се предлагаше да се облекчи процедурата по придобиване на българско гражданство от хора с български произход, живеещи зад граница.

✓ **Инвестираме 4,5 млрд. лв. в енергийна ефективност през следващите 5 години**

През следващите пет години България ще инвестира 4,5 млрд. лева в мерки за енергийна ефективност. Това заяви вицепремиерът Томислав Дончев във видеообръщение по време на онлайн форума "Обнови България - Спести енергия!".

"Силно се надявам строителният бранш не само да се включи активно в този процес, но и да предложи нови решения и мерки, както и по отношение на качеството, което се очаква не само от възложителите, но и от българските граждани", каза той и изтъкна новите възможности за финансиране, както по линия на кохезионната политика, така и по Плана за възстановяване и устойчивост по линия на Плана за справедлив преход.

"България през следващите пет години трябва да извърши гигантско усилие за декарбонизация на икономиката и за намаляването на разходите за отопление и електроенергия. Това значи мащабна програма за енергийна ефективност, която включва опит за подкрепа за българската индустрия, за да бъде тя по-малко енергийно интензивна, трябва да се мисли и за компаниите, собствениците и ползвателите на публичните сгради - държавни и общински. Имаме голямата задача по-голямата част от тях през следващите години да бъдат обновени", заяви вицепремиерът.

По думите му, след добрия старт на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, трябва да се мисли и за нови мерки - по-високотехнологични и по-амбициозни.

✓ **Парите в обращение на път да надхвърлят 20 млрд. лв.**

Парите в обращение в България са нараснали с 1,6 млрд. лв., което представлява ръст от 8,6% за последните 12 месеца. Така те вече достигат 19,8 млрд. лв., показват данните на БНБ. Техният обем се увеличава постоянно от деноминацията през 1997 г. Традиционно най-голямото търсене на кеш е около края на годината, по време на големите коледни пазарувания. Ето защо с увереност може да се твърди, че до края на 2020 г. парите в обращение за първи път ще надхвърлят общата сума от 20 млрд. лв. За сравнение те преминаха за първи път границата от 10 млрд. лв. през зимата на 2014 г.

В момента най-популярната банкнота е тази от 50 лв., показват данните. От нея има в обращение над 160 млн. броя. Това е най-често използваната банкнота у нас от март 2019 г., когато тя изпревари 20-левката, която дълги години беше най-многобройната. Сега в обращение има 140 млн. броя 20-левки, около 90 млн. броя 10-левки, над 70 млн. броя 100-левки и около 30 млн. броя 5-левки. Според данните най-малко в обращение има от банкнотите от 2 лв., от които са останали 18 млн. броя извън касите на БНБ. За сравнение в обращение са 68 млн. броя монети от 2 лева.

Средната по стойност банкнота в обращение в края на третото тримесечие на 2020 г. е 37.68 лв., което представлява увеличение с 0.07 лв. спрямо края на юни 2020 г. За едногодишен период стойността ѝ се е повишила с 0.88 лв., или с 2.40%, вследствие на по-високите темпове на нарастване в паричното обращение на броя на банкнотите от 50 и 100 лева в сравнение с останалите номинали.

Броят на монетите в обращение също се увеличава, той расте с 37,5 млн. броя до общо 2,68 млрд. броя монети. Най-много са монетите от 1 стотинка, които са общо близо 800 млн. броя.

✓ **Нощните заведения ще отворят през деня**

Нощните заведения се възползват от вратичка в заповедта на здравния министър проф. Костадин Ангелов, която им позволява да работят през деня, вместо да останат затворени до 12 ноември, за да ограничат разпространението на новия коронавирус.

Още преди дни собственици от бранша заговориха за варианта за промяна на работното си време, пише „24 часа“. С функционирането като ресторанти или кафенета едновременно ще спасят бизнеса си от фалит, но няма да попадат и в ограниченията на властите.

Популярна дискотека в „Студентски град“ вече обяви, че ще отвори в 11:00 часа. „Взети са всички необходими и задължителни противоепидемични мерки, както и спазване на необходимата социална дистанция. Очакваме ви!“, се казва в съобщението на нощното заведение във Facebook.

Освен това собственици на заведения изтъкват, че никъде не е посочено какъв е часът, според който барът или дискотеката могат да бъдат категоризирани като нощни, затова и са изпратили предложение до Столична община и Министерството на здравеопазването за общ вечерен час.

Идеята за дискотека през деня вече се приема и от други места за забавление, което, от своя страна, е възможно да доведе и до изменения в заповедта.

✓ **Шведите почти се отказаха от парите в брой**

Шведите почти са се отказали от парите в брой като разплащателно средство и само 9% са използвали банкноти и монети при последните си покупки. Вместо това те предпочитат картите и дигиталното разплащане, сочи представено днес проучване на централната банка, цитирано от Ройтерс.

Използването на кеш в Швеция спада от години и централната банка прогнозира, че на практика може парите в брой да изчезнат след две десетилетия. За да се подготви за бъдещето, в което все по-малко хора ще използват пари в брой, "Риксбанк" (Riksbank) проучва възможността да пусне дигитален кеш - т.нар. "е-крона", допълва институцията.

Проучването сочи, че шведите разчитат все повече на дигиталното разплащане, включително дебитни карти и популярната мобилна разплащателна система "Суиш" (Swish). Над 90% от шведите са използвали дебитна карта при покупките си през последните 30 дни, сочи анкетата, като 75% са плащали чрез "Суиш". Само 50% са използвали кеш.

Пандемията от коронавирус, заради която много хора работят от къщи и не посещават магазини, ускорява тенденцията, отбелязва банката. Дори възрастните хора започнаха да използват "Суиш" повече през пандемията, допълва институцията.

Изчезването на парите в брой обаче буди притеснения за това какво би се случило, ако електронните разплащателни системи се сринат. Макар парите в брой сравнително лесно да се фалшифицират и "перат" имат някои съществени предимства пред дигиталните пари. Например не разчитат на електричеството или сложна инфраструктура и според централната банка трябва да бъдат запазени като резервен вариант.

Riksbank е на мнение, че който иска да използва пари в брой, трябва да може да продължи да го прави, посочва централната банка.

✓ ЕЦБ наемква за предстояща промяна в паричната си политика

Европейската централна банка наемква за въвеждане на нови парични стимули по време на вчерашното си заседание, докато двете най-големи икономики в Евророната се подготвят за въвеждане на национална карантина, пише Си Ен Би Си.

Централната банка остави лихвите си и паричната си политика без промяна, но даде сигнал за ново разхлабване на двете политики на следващото редовно заседание през декември.

„Управителният съвет ще продължи внимателно да анализира данните, включително и динамиката на пандемията, перспективата пред намирането на ваксина и развитието на обменния курс. На база на тези оценки съветът ще реши дали инструментите, с които разполага институцията, са достатъчни, за да се отговори на развиващата се ситуация“, се казва официално изявление на ЕЦБ.

На вчерашното си редовно заседание централната банка запази без промяна основната лихва по операциите за рефинансиране (т.нар. "репо лихва") на ниво от 0,00% и заемната си лихва на ниво от 0,25%. Тя остави без промяна депозитната лихва от минус 0,5%. Освен това централната банка остави без промяна своята „Пандемична програма за извънредни покупки на активи“ (PEPP) в размер на общо 1,36 трлн. евро.

През септември ЕЦБ прогнозира свиване на икономиката на Евророната с 8% през тази година, последвано от ръст от 5% през 2021 г. Централната банка ще обнови прогнозите си през декември.

„Вратата пред въвеждането на нови мерки през декември е широко отворена. Нека се надяваме, че ситуацията няма да се влоши и че няма да се наложи ЕЦБ да предприеме действия по-рано от планираното“, коментира водещият икономист от ING Карстен Бржески.

✓ Байдън срещу Тръмп - Европа се надява на промяна

Отношенията между САЩ и Европа се влошиха през последните четири години, като представителите на ЕС се надяват напрежението между Брюксел и Вашингтон да утихне след предстоящите на 3 ноември президентски избори, пише Си Ен Би Си.

Трансатлантическият съюз бе подложен на голяма натиск, след като президентът Доналд Тръмп се нанесе в Белия дом през 2017 г. и донесе със себе си конфликти по темите за търговията, отбраната и технологиите.

Въпреки това, в Брюксел се надяват, че ситуацията може да се подобри, ако кандидатът на демократите Джо Байдън спечели президентската надпревара в САЩ.

Президентството на Байдън ще бъде „по-нормално“, казва пред Си Ен Би Си представител на ЕК, пожелал да запази анонимно. Той също така е казал, че отношенията между ЕС и САЩ вече няма да се свеждат до това „какво е написал президентът в Twitter сутринта“. Тръмп често предпочита социалната мрежа пред традиционните методи на дипломацията.

Говорейки на събитие в началото на септември, бившият председател на Европейската комисия (ЕК) Жан-Клод Юнкер заяви: „Доналд Тръмп не е идиот..., той знае точно какво иска.“

„Ако Тръмп бъде преизбран, не мисля, че той ще бъде по проевропейски настроен през втория си мандат. Не мисля че това ще подобри отношенията ни по начина, на който се надяваме“, каза Юнкер.

Преди администрацията на Тръмп, ЕС често координираше действията си в глобален мащаб със СЩ, особено по време на мандатите на Клинтън, Буш и Обама.

„За Европа най-важният въпрос е дали ще има завръщане към по-спокойна търговска и външна политика, което означава, че за Брюксел президентството на Байдън би било за предпочитане“, коментира пред Си Ен Би Си Холгер Шмидинг, главен икономист на Berenberg Bank.

Ако обаче се стигне до т. нар. „Синя вълна“, при която демократите печелят контрола върху Белия дом, Сената и Камарата на представителите, няма гаранция, че трансатлантическите отношения ще преминат през 180-градусова трансформация.

„Ако спечели Байдън, той не може да промени американската политика от първия ден, но напрежението няма да бъде толкова голямо“, смята Юнкер.

Тази седмица Goldman Sachs прогнозира, че ако Байдън спечели изборите, той вероятно ще отмени митата, които администрацията на Тръмп наложи върху вноса на редица китайски стоки и ще се въздържи от въвеждането на значителни тарифи върху европейския внос.

Подобен ход би се приел изключително радушно от германските автомобилпроизводители, които не веднъж бяха обект на заплахи за мита от президента Тръмп.

В други области обаче очакванията са, че Байдън ще бъде толкова безкомпромисен, колкото и Тръмп, като например темата за дигиталния данък. „Преговорите под егидата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за пренаписване на правилата на международното облагане ще бъдат не по-малко трудни, отколкото са сега“, заяви представителят на европейската комисия.

Намерението на много правителства на ЕС да въведат нов данък за технологичните гиганти среща силна опозиция от Вашингтон, който твърди, че тази мярка ще засегне най-вече американски компании.

„САЩ ще останат съюзник на ЕС, но е ясно, че при настоящите промени в световен мащаб блокът ще продължи да демонстрира по-категорични позиции в защита на собствените си интереси“, коментира представителят на Брюксел.

✓ Над 80 милиона американци вече са гласували на президентските избори в САЩ

Над 80 милиона американци вече са пуснали бюлетини на президентските избори в САЩ по данни на специализирания информационен източник на Флоридския университет, предаде Ройтерс.

Това е над 58 процента от цялата избирателна активност във вота през 2016 г. и е отражение на големия интерес, който поражда надпреварата между републиканеца Доналд Тръмп и кандидата на демократите Джо Байдън.

Огромно брой хора гласуваха по пощата или в отворените за предварително гласуване изборни секции на фона на опасенията от заразяване с коронавирус при струпване на хора в изборния ден 3 ноември.

Избирателите, регистрирани като демократи, имат значителна преднина в ранното гласуване. В 20 щата, които публикуват данни за партийната принадлежност на избирателите, са гласували 18,2 милиона демократи, 11,5 милиона републиканци и 8,8 милиона души без партийна принадлежност. Данните обаче не показват реално за кого са гласували тези избиратели. По-слабото участие на републиканците се дължи и на постоянните атаки на Тръмп, който казва, че тази система може да стане обект на масови изборни измами.

Експерти прогнозира, че тазгодишната избирателна активност ще е по-висока от тази през 2016 г., когато гласуваха 138 милиона избиратели. Само 47 милиона гласуваха преди самия изборен ден през 2016 г.

✓ Ана Бърнабич отново е премиер на Сърбия

Сръбският парламент назначи ново правителство, което ще трябва да преведе страната през възстановяването от пандемията от новия коронавирус и да я доближи още повече до членството в Европейския съюз.

Начело на кабинета отново застава Ана Бърнабич, която беше премиер и в предишния мандат, предаде „Ройтерс“.

Общо 23 министъра встъпват в длъжност, основната част от тях са от управляващата Сръбска прогресивна партия, не липсват кадри и на съюзниците от Социалистическата партия и Сръбския патриотичен алианс. Одобрението на 250-членния парламент, в който коалицията има огромно мнозинство от 230 депутати, беше формалност. Почти 50% от назначените министри са от женски пол.

В своето обръщение към народните представители Бърнабич подчерта като основен приоритет на правителството ѝ борбата с COVID-19. От началото на пандемията заразените в страната са над 42 хил., като от тях 803-ма са починалите.

Според Международния валутен фонд се очаква икономиката на Сърбия да се свие с 1.5% тази година и да се възстанови през 2021-ва. За целта са планирани допълнителни инвестиции в инфраструктура, въгледобив и енергетика.

Освен това Бърнабич определи кабинета като „проевропейски“, но подчерта че Сърбия ще продължи да балансира между кандидатурата си за присъединяване към ЕС и поддържането на тесни връзки с Китай и Русия.

Ана Бърнабич е първата министър-председателка на страната с хомосексуална ориентация. По време на предишния си мандат заедно с партньорката ѝ Милица Джурджич станаха родители на момченце.

✓ Японската централна банка намали прогнозата за икономически растеж

Японската централна банка (ЯЦБ) запази непроменени основната си лихва и програмите си за кредитиране, известни като "количествени облекчения", но понижи прогнозата си за БВП за текущата фискална година, като се позова на забавяне при възстановяването на търсенето на услуги. ЯЦБ запази непроменена основната лихва, на която финансовите институции държат свободните си резерви при нея, на ниво от -0,1%, като това решение беше взето с 8 срещу 1 глас, информира БНР.

Централна банка запази и ангажимента си за закупуване на японски държавни облигации, без да определя горната граница на тези покупки, така че доходността на 10-годишните държавни ценни книжа (JGB) да остане около нула процентни пункта. Банката потвърди и програмите за покупки на корпоративни книжа и корпоративни облигации в размери съответно от 2 трлн. йени и от 3 трлн.

Банката понижи икономическата си прогноза за фискалната 2020 година и вече очаква свиване на БВП с 5,5% при предишна прогноза за спад с 4,7 на сто. Перспективите за растеж за фискалната 2021 г. бяха повишени до 3,6% от 3,3%, а за 2022 г. до 1,6% от 1,5%.

Икономиката вероятно ще следва тенденция на подобряване с възобновяване на икономическата активност и постепенно отслабване на негативното въздействие на коронавируса, но темпото на възстановяване се очаква да бъде умерено, твърдят от банката.

Общите потребителски цени се очаква да спаднат с 0,6% през настоящата година при прогноза през юли спад с 0,5%, след което потребителската инфлация да нарасне с 0,4% през фискалната 2021 г. в сравнение с предходната прогноза за повишение с 0,3%. В същото време прогнозата за инфлацията за фискалната 2022 г. беше запазена на 0,7 на сто.

✓ **Ръст на борсите в Европа след вчерашния срив на световните пазари**

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа регистрираха повишения в ранната търговия в четвъртък на фона на добрите финансови отчети на Royal Dutch Shell и ASM. Инвеститорите обаче останаха предпазливи след вчерашните разпродажби, предизвикани от страховете за ново затваряне на икономиките.

Общият европейски индекс STOXX 600 записа ръст от 1,29 пункта, или 0,38%, до 343,46 пункта. Немският бенчмарк DAX се повиши с 60,93 пункта, или 0,53%, до 11 621,44 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 напредна с 11,38 пункта, или 0,2%, до 5 594,18 пункта. Френският показател CAC 40 се повиши с 10,22 пункта, или 0,22%, до 4 581,34 пункта. Акциите на Royal Dutch Shell поскъпнаха с 2,58%, след като компанията обяви, че ще увеличи дивидента си на фона на отчетената коригирана печалба от 955 млрд. долара за тримесечието, завършило през септември. За същият период на миналата година фирмата регистрира нетна печалба от 4,77 млрд. долара, докато през второто тримесечие на 2020 г. бе отчетена коригирана печалба от 538 млн. долара.

Книжата на холандският производител на оборудване за чипове ASM поскъпнаха с 5,07%, след като компанията повиши прогнозата си за четвъртото тримесечие. Компанията отчете печалба от 1,18 евро за акция при приходи от 314,56 млн. евро, докато очакванията бяха за печалба от 1,25 евро за акция при приходи от 311,08 млн. евро.

Фондовите пазари по цял свят се сринаха вчера, след като Германия и Франция въведоха нови ограничения срещу разпространението на коронавируса, които са почти толкова строги, колкото онези, които потопиха световната икономика в най-дълбоката рецесия от десетилетия.

„Ситуацията изглежда доста мрачно по отношение на начина, по който се развива пандемията“, коментира Нийл Галахър от GAM. „Все още обаче има надежди, че до края на годината ще има ваксина“, добави той.

Инвеститорите също се надяват, че на днешното си заседание Европейската централна банка ще сигнализира за ново разхлабване на паричната си политика през Декември, което да подкрепи икономиката на Еврозоната.

Акциите на финландският производител на телекомуникационно оборудване Nokia се сринаха с 16,16%, след като компанията понижи прогнозата си за печалбата за годината.

Срив на борсите в САЩ

Основните борсови индекси на Уолстрийт регистрираха рекордни понижения в сряда на фона продължаващото нарастване на броя на заразените с COVID-19 света и опасенията относно ефекта от него върху икономическото възстановяване, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се понижи с 943,24 пункта, или 3,43%, до 26 519,95 пункта, записвайки четвърта поредна сесия на спад. Широкообхватният показател Standard & Poor's 500 изтри 119,65 пункта от стойността си, или 3,53%, достигайки ниво от 3 271,03 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq отчете спад от 426,48 пункта, или 3,73%, до 11 004,87 пункта. Това е най-лошият еднодневен спад за Dow и S&P 500 от 11 ни насам

Броят на новозаразените коронавирус в САЩ достигна средна нови от 71 832 случая през миналата седмица, сочат данни на университета „Джонс Хопкинс“. Същевременно с това броят на хоспитализациите се е увеличил с поне 5% в близо 30 щата, показват данни на Covid Tracking Project

Акциите на компаниите, които зависят най-много от ограничителните мерки срещу пандемията, записаха сериозни загуби. Книжата на United Airlines поевтиняха с 4,59%, а тези на Royal Caribbean, Norwegian Cruise Line и Carnival със съответно 7,42%, 9,07% и 10,61%.

От началото на седмицата Dow е изтрил 6,4% от стойността си и е на път да запише най-големия си седмичен спад от март насам. S&P 500 и Nasdaq са се понижали с 5,6% и 4,7% за същия период.

На този фон продължава сезонът на отчетите, като до момента резултатите от него са по-добри от очакваното.

Акциите на Microsoft поевтиняха с 4,96%, след като компанията представи по-ниска от очакваното прогноза за приходи за годината. Тази прогноза засенчи иначе добрите резултати за тримесечието, като компанията отчете ръст на нетната печалба с 30% до 13,9 млрд. долара и скок на приходите с 12% до 37,2 млрд. долара

Книжата на Boeing поевтиняха с 4,57%, след като авиационния гигант отчете нетна загуба от 466 млн. долара за последното тримесечие спрямо печалба от 1,17 млрд. долара за същия период на миналата година. Приходите на компанията паднаха с 29% до 14,14 млрд. долара, което е малко под прогнозата на анализаторите от 14,20 млрд. долара.

Акциите на General Electric поскъпнаха с 4,15%, след като компанията отчете по-добри от очакваното приходи и изненада с коригирана печалба за третото тримесечие.

Понижения в Азия

Основните индекси на водещите фондови борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха предимно понижения в четвъртък, следвайки загубите на Уолстрийт, пише Маркетоуч.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се понижи 86,57 пункта, или 0,37%, до 23 331,94 пункта.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite напредна с 3,49 пункта, или 0,11%, до 3 3 272,73 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite регистрира ръст от 10,47 пункта, или 0,47%, до 2 249,57 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng изтри 122,2 пункта от стойността си, или 0,49%, завършвайки сесията при ниво от 24 458,6 пункта.

Южнокорейският бенчмарк Kospi се понижи с 18,59 пункта, или 0,79%, до 2 326,67 пункта.

В Австралия индексът ASX 200 записа спад от 97,4 пункта, или 1,61%, до 5 960,3 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) регистрираха смесени резултати в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете спад 0,48%, или 0,11%, до 423,21 пункта. BGBX40 напредна с 0,30 пункта, или 0,31%, до 97,65 пункта. BGTR30 записа ръст от 1,48 пункта, или 0,31%, до 494,64 пункта. BGREIT се понижи с 0,52 пункта, или 0,39%, до 134,25 пункта.

Cross.bg

✓ **Обществените поръчки се сринаха**

Държавата харчи по едва 1,76 млн. лева дневно, според последните данни на Агенцията по обществените поръчки. За сравнение миналата година по същото време - държавата е харчила по 26,7 млн. лева дневно, съобщава БНТ.

Общата сума на сключените договори от началото на годината е 534,2 млн. лева според данни на регистъра. За същия период на 2019 г. са били 8,6 млрд. лева.

През март месец тази година беше позволено да се заобикаля закона заради извънредното положение. Според заложените текстове в закона за мерките и действията по време на извънредното положение без обществена поръчка се купуват хигиенни материали, дезинфектанти, медицински изделия, медицинска апаратура както и се договаря обезвреждане на опасни медицински отпадъци.

Отделно е предвидено изрично основание за удължаване на срока на изпълнение на договора за обществени поръчки по искане на изпълнителя. Имаше и период, в който бяха удължени различни срокове за обжалване и административни производства.

Публикуваните данни в регистъра за обществените поръчки се разминават, показва проверката на "По света и у нас". Има разлика между общите суми на договорите и сумите дадени по отделни възложители на обществени поръчки.

Данните на АОП показват, че от началото на годината досега са сключени най-много договори за доставки - 538 броя на обща стойност 301,7 млн. лева. Следват договорите сключени за услуги и най-накрая остават строителните поръчки.

В същото време според данните на агенцията - именно строителните поръчки са на най-голяма стойност. Публикуваната информация показва, че договорите на Агенция "Пътна инфраструктура" възлизат на над 900 млн. лева.

Общият брой сключени договори от началото на година е 1097, според справка на регистъра. Традиционно възложителите с най-голям брой поръчки са АЕЦ "Козлодуй", Столична община и ТЕЦ "Марица изток 2".

Обществени поръчки трябва да сключват държавните и местните органи, както и доставчиците на комунално-битови услуги. Именно по този начин се харчат основна част от парите на данъкоплатците. През бюджета на държавата минават около 40% от Брутния вътрешен продукт в страната.

✓ **Затварят за дезинфекция Министерството на туризма заради заразен служител**

Министерството на туризма ще бъде затворено на 30 октомври 2020 г. - петък, заради служител с коронавирус. Служителка от администрацията, която е в отпуск от началото на седмицата, е дала положителна проба за COVID-19.

Съгласно протокола на Столичната регионална здравна инспекция всички контактни лица ще бъдат тествани по график и карантинирани, в съответствие с последните разпоредби на здравната инспекция.

Основната сграда на Министерството на туризма ще бъде затворена на 30 октомври за основна дезинфекция. Служителите на ведомството продължават своята работа дистанционно спрямо вече утвърдения протокол за дейност при подобни случаи.

✓ **Жълт код за силен вятър в 10 области**

Жълт код за силен вятър е в сила за днес за 10 области в Северозападна и Централна България.

Предупреждението е в сила за Видин, Монтана, Враца, Плевен, Ловеч, Габрово, Велико Търново, Русе, Пловдив и Пазарджик.

✓ **Фон дер Лайен: Страните членки на ЕС ще получат ваксина по едно и също време**

Всички страни членки ще получат ваксина срещу Covid-19 по едно и също време и условия на основата на дела на тяхното население в ЕС, това каза председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен след края на видеоконференцията на европейските лидери, посветена на втората вълна от пандемията. Фон дер Лайен заяви, че по този въпрос вече има договорка със страните членки.

Тя каза също, че в стратегията за ваксиниране са посочени групите, които ще се ползват с приоритет, като здравните работници и възрастните хора. Тя подчерта и огромното значение по координация на споделянето на данни за страните членки, което би помогнало за трансфер на пациенти от една страна членка в друга.

Фон дер Лайен каза също, че е необходимо бързо валидиране на новите тестове на европейско ниво, като добави, че тестове и проследяване вървят ръка за ръка.

Пред евролидерите премиерът Бойко Борисов е настоял за пълна прозрачност по отношение на ваксините, производителите и потенциалните рискове.

✓ **Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите**

Нова телевизия, „Здравей България“

- COVID-отделението отвътре. Репортер на NOVA прекара там три дни. За битката със заразата - Благой Цицелков.
- Икономика в примката на пандемията. Бившият финансов министър Симеон Дянков пред Николай Дойнов.
- След терора. Петя Желева на живо от Ница.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Българският "Еврохолд" пак в играта за чешката ЧЕЗ;
- в. Монитор - Всеки 14-и медик у нас с COVID-19;
- в. Телеграф - БГ уред цака КАТ от космоса;
- в. Труд - Възможностите да признаем македонския език и идентичност;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - 240 студенти по медицина готови да влязат в системата;
- в. 24 часа - Президентът в самоизолация, зарази се и дясната му ръка;
- в. 24 часа - ЕС може да постави ваксина на 700 млн. души от април;
- в. 24 часа - Законът за личния фалит внесен, съдът ще пази длъжници от кредитори;
- в. 24 часа - Кошлуков: Новите правила за радиото и телевизията ще направят БНТ свободна;
- в. 24 часа - 7 общини стават по-зелени с подкрепата на Група ГЕОТЕХМИН;
- в. Монитор - По 6000 флакона "Ремдесивир" ще пристигат у нас всеки месец до март;
- в. Монитор - Премиерът: Бележим постоянен успех в борбата с контрабандата;
- в. Монитор - Правят държавните бензиностанции и с частни инвестиции;
- в. Телеграф - Такситата поскъпват заради повишена начална такса;
- в. Телеграф - Слагат ни под карантина с SMS;
- в. Труд - ВМРО внесе правила за личния фалит, спасяват "вечния длъжник" със закон;
- в. Труд - Нови срокове за данъците на бизнеса;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Олга Минева, организационен психолог: Затворът вкъщи доведе до тиха пандемия, огромен скок на насилие, не само физическо;
- в. Монитор - Магдалена Милтенова, председател на Конфедерацията на автобусните превозвачи: Глоби и затвор за превоз без лиценз, а не за споделените пътувания;
- в. Телеграф - Дончо Барбалов, зам. кмет на София по финанси и здравеопазване: Включваме студенти в борбата с коронавируса;
- в. Труд - Проф. д-р Владимир Пенчев - директор на Института по етнология и фолклористика, пред "Труд": Трябва ли българите да мигрират, за да се усетят като българи;

Водещи анализи

- в. 24 часа - Бай ви Ганьо и епидемията;
- в. Монитор - Езиковите схватки - кой кого;
- в. Телеграф - Маска срещу вируса КАТ;
- в. Труд - Костадин Филипов: Много София, много Скопие, но още повече Берлин;
- в. Труд - Борисов е върху палачинката, защото спазва правилата;
- в. Сега - 5G: САЩ и Балчик поведоха битка срещу нечистата мрежа;
- в. Сега - Коронавирусът удари големите популисти;
- в. Сега - Бюджет като рушвет.

✓ Предстоящи събития в страната на 30 октомври

София

- От 09.00 ч. ще се проведе редовно заседание на Народното събрание.
- От 09.00 ч. в аулата на ВУЗФ ще започне втория ден на международната конференция „PEPP - регламент и технически стандарти за пазарна реализация”.
- От 09.00 ч. в митрополитския храм „Св. вмца Неделя” ще бъде отслужена Архиерейска света Литургия по повод деня на св. крал Стефан Милутин.
- От 09.30 ч. на булевард "Княгиня Мария-Луиза" 19 посланикът на Кралство Нидерландия в България Беа тен Тъшър и кметът на София Йорданка Фандъкова ще открият най-новия стенопис в столицата.
- От 10.00 до 12.00 ч. чрез платформата ZOOM заместник-министърът на околната среда и водите Атанаска Николова ще открие събитие по повод Международния ден на Черно море.
- От 11.00 ч. в Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий” ще бъде открита изложбата „Д-р Петър Берон - европейски измерения на възрожденската личност” по повод Деня на народните будители.
- От 11.30 ч. ще се проведе пресконференция на ПП АБВ в централата на партията на ул. „Врабча” 23.
- От 12.00 ч. в София Тех Парк на официална церемония ще бъдат обявени победителите в конкурса „Кмет на годината”.
- От 14.00 ч. онлайн вицепремиерът Томислав Дончев ще представи Националния план за възстановяване и устойчивост на България.
- От 14.00 ч. в Градина „Кристал”, бул. „Цар Освободител” № 9, главният изпълнителен директор на „Български пощи” ЕАД Деян Дънешки ще пусне в употреба издание на тема „20 години от създаването на Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно-почивно дело” - илюстрирана пощенска карта със стандартен знак за цена на пощенската услуга и специален пощенски печат.

***

Добрич

- От 11.00 ч. в Центъра за защита на природата и животните ще се проведе доброволческа акция „За животните с любов“.

***

Кюстендил

- От 17.30 ч. в Художествена галерия „Владимир Димитров - Майстора“ ще бъде открита юбилейна изложба „120 години от рождението на Асен Василиев“.

***

Сливен

- От 11.00 ч. в сградата на ОДМВР-Сливен главен инспектор Илиян Николов, началник на сектор „Пътна полиция“ при ОДМВР-Сливен, ще даде брифинг във връзка с предстоящия зимен сезон и началото на традиционната Акция „Зима“.

***

Смолян

- От 10.00 ч. на многофамилна жилища сграда на ул. „Карлък“ 5 ще се състои първа копка по проект „Енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради в град Смолян“.

***

Стара Загора

- От 18.00 ч. на IV-то експозиционно ниво, Регионален исторически музей Стара Загора ще се проведе XXXVII Национален младежки конкурс за поезия „Веселин Ханчев“.

***

Търговище

- От 17.30 ч. в концертната зала на Младежкия дом ще се състои трета церемония за награждаване на деца и младежи с изявени дарби.

***

Шумен

- От 11.00 ч. часа в зала 363 в сградата на Общината ще се проведат търгове за продажба на поземлени имоти.
- От 14.00 ч. в зала 203 Шумен ще се проведе заседание на временната комисия за нов /разработване на промени в/ Правилник за организацията и дейността на обществения посредник на територията на Общината.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.